

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**RAKENNUS- JA LUPALAUTAKUNTA****TURUN KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA****LOUNAISSUOMEN JÄTEHUOLTOLAUTAKUNTA****Tilivelvollinen viranhaltija: kaupunkiympäristöjohtaja Christina Hovi****Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta****Toimintaympäristö**

Kaupungin väkiluvun kasvu jatkui ollen ennakkotietojen mukaan 195 301 joulukuussa 2021. Lisäystä edellisvuoteen oli 910 (+0,47 %).

Kaupungistumistrendi on edelleen vahva, joskin koronapandemian aikana muutto kehyskuntiin on lisääntynyt. Kysyntä kerrostaloasunnoista on jatkunut suurena ja rakentaminen on jatkunut vilkkaana. Vuonna 2021 valmistui yhteensä 1771 asuntoa, mikä on 271 asuntoa vähemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2021 on aloitettu 2923 asunnon rakentaminen, joka on 226 enemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2021 myönnettiin rakennusluvut 3369 asunnolle, mikä on 193 enemmän kuin vuonna 2020. Myönnetyn kerrosalan määrässä, uudiskerrostalojen määrässä ja uusien asuntojen määrässä tehtiin kaikkien aikojen ennätys Turussa vuonna 2021.

Koronapandemia on vaikuttanut erittäin suuresti joukkoliikenteen käyttöön. Vuoden 2021 matkamäärä oli 36 % pienempi kuin normaalivuonna 2019.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat*Toiminnalliset tavoitteet*

Kasvua edistävää kaavavarantoa on kasvatettu. Asemakaavojen sisältämä asuinkerrostalojen kerrosalan lisäys oli 181.072 k-m², noin 35 % tavoitetta suurempi. Elinkeinoelämälle kaavoitettu kerrosala oli 146.890 k-m², yli kaksinkertainen tavoitteeseen nähden. Pientaloasumiseen kaavoitettu kerrosala oli 20.128 k-m², tavoitteesta jäätin 15 %. Konserniyhtiöille kaavoitettiin 61.754 k-m² rakennusoikeutta, noin 2,5-kertainen tavoitteeseen nähden.

Luovutuskelpoisia asuinkerrostalo- ja elinkeinotontteja on 3 vuoden tarpeisiin, pientalo- ja rivitalojen tonttireservi riittää 2 vuoden tarpeisiin. Pientalokaavoja ei ole saatu luovutuskuntoon halutussa aikataulussa mm. kaavavalitusten ja maankäyttösopimusneuvotteluiden viivästyisestä johtuen. Konserniyhtiöille on luovutettu 30.380 k-m² rakennusoikeutta, noin 22 % tavoitetta enemmän. Kaikki luovutukset ylittivät 2,5 %:lla maanmyyntitulotavoitteen.

Osa Keskustan kehittämisen ja Turun Tiedepuiston kärkihankkeiden kaupunkiympäristön toimenpiteet ovat viivästyneet. Kupittaaan kärjen kumppanuushanke hankinta käynnistyi vasta joulukuussa, joka heijastuu myös Itäharjun liittymän kaavoitukseen. Parkin kentän asemakaava ja sen edellyttämä sopimuskokonaisuus eteni vasta joulukuussa päätöksentekoon, jonka seurauksena Aninkaisten tontin luovutuskilpailun valmistelu on viivästynyt.

Vähähiilisen liikumisen tavoitteet eivät ole toteutuneet. Kestävien liikkumismuotojen kulkumuoto-osuudet eivät ole kehittyneet tavoitteen mukaisesti. Koronapandemia on vähentänyt merkittävästi joukkoliikenteen käyttöä, noin 36 % vähemmän matkustajia kuin vuonna 2019. Jalankulun ja pyöräilyn liikennemäärät toukokuun 2021 laskenta-ajankohtana olivat nousseet toukokuun 2020 liikennemää-

ristä, mutta jalankulun ja pyöräilyn liikennemäärät ovat pienempiä kuin ennen koronapandemiaa. Autoliikenteen liikennemäärät ovat tavoitteiden vastaisesti nousseet vuodesta 2020. Sen sijaan vähähiilisen liikenteen osuus Turun joukkoliikenteessä on kasvatettu 30 prosenttiin.

Taloudelliset tavoitteet

Käyttötalous

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden tulos oli 5,2 milj. euroa talousarviota parempi. Kaupunkiympäristön toimintakate vuonna 2021 oli -28,9 milj. euroa (TAM -34,1).

- Kaupunkiympäristön toimintatuotot olivat 74,2 milj. euroa ja ylitystä talousarvioon nähden oli 1,9 milj. euroa (TAM 72,4).
- Valmistus omaan käyttöön oli 1,2 milj. euroa (TAM 1,6 milj. euroa), joka heikensi toimintakattetta 0,4 milj. euroa.
- Kaupunkiympäristön toimintamenot olivat 104,3 milj. euroa ja alittivat talousarvion 3,8 milj. eurolla (TAM 108,0).

Talouden toteumaa paransivat merkittävästi joukkoliikenteen Liikenne- ja viestintäministeriö Traficomilta saadut koronatilanteesta johtuvat joukkoliikenteeseen kohdistuvat tuet, joita saatiin Turun liikennöinnin osalta 3,63 milj. euroa sekä joukkoliikenteen toteuttamat koronatilanteesta johtuvat sopeutus-toimenpiteet liikenteen karsintoihin liittyen. Talouden toteumaa paransivat kaupungin säästötavoitelinjausten (Kh 13.9.2021 § 423) noudattaminen, mikä näkyi muun muassa palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen vähenemisestä kertyneillä säästöillä.

Kaupunginhallituksen palvelutilaus kaupunkiympäristölle (Kh/Yhteiset, Omaisuudenhallinta):

Kaupungin yhteiset, omaisuuden hallinnan tulos oli 25,8 milj. euroa talousarviota parempi (TAM 34,2 milj. euroa).

- Myyntivoitot olivat 32,0 milj. euroa ja ylittivät kaupunginhallituksen palvelutilauksen kaupunkiympäristölle 3,8 milj. eurolla (TAM 28,2 milj. euroa).
- Maankäyttösopimuskorvaustulot olivat 26,6 milj. euroa ja ylittivät kaupunginhallituksen palvelutilauksen kaupunkiympäristölle 20,6 milj. eurolla (TA 6,0 milj. euroa).

Markkinatilanne on johtanut alueiden paljon ennakoitua nopeampaan rakentumiseen, minkä johdosta maankäyttösopimuskorvauksia on lauennut maksuun ennakoitua nopeammassa tahdissa. Rahoitusmarkkinoiden korkotilanne on myös motivoinut sopimuskumppaneita maksamaan sopimuskorvaukset etupainotteisesti.

Kaupungin yhteiset, maaomaisuuden, tilaomaisuuden ja infraomaisuus investointimenot alittuivat 23,8 milj. euroa (TAM 112,7 milj. euroa).

- Maaomaisuus ja rakennukset investointimenojen toteutuma oli 32,2 milj. euroa, joka toteutui muutetun talousarvion mukaisesti. Investointimenoihin sisältyivät Viking Line terminaalarakennuksen ja Rettigin tupakkatehtaan kiinteistön lunastukset.
- Tilainvestointien toteutuma oli 13,9 milj. euroa (TAM 19,4 milj. euroa), joka alitti talousarvion 5,5 milj. euroa. Hankkeiden toteutuma on suunniteltua rahankäyttöä pienempi, sillä kaikki hankkeet eivät käynnisty tai etene arvioidussa aikataulussa.
- Infrainvestointien toteutuma oli 42,9 milj. euroa (TAM 61,1 milj. euroa), joka alitti talousarvion 18,2 milj. euroa. Hankkeiden toteutuma on suunniteltua rahankäyttöä pienempi, sillä kaikki hankkeet eivät käynnisty tai etene arvioidussa aikataulussa.

Lausekkeet (kaupunginvaltuusto)

Toimielin	Kirjaus	Toimenpideselvitys
Kaupunkiympäristölautakunta (Kj)	Säilytetään kävely- ja pyöräväylien tehostettu hoito (harjahiekoitus) talviaikana.	Kävely- ja pyöräväylien tehostettu hoito on kilpailutettu vuonna 2021 määräaikaisella sopimuksella (3+2 talvikautta). Reitti laajenee vuosittain kilpailutettavien alueurakka-alueiden suuntaan. Tehostetun harjahiekoitusreitien pituus kasvaa 62 kilometriin talvikautena 2025-2026.
Kaupunkiympäristölautakunta (Kj)	Säilytetään harjasuolareitin hoito (12 km) talviaikana.	Kävely- ja pyöräväylien tehostettu hoito on kilpailutettu vuonna 2021 määräaikaisella sopimuksella (3+2 talvikautta). Sopimus sisältää 12 km pituisen harjasuolareitin.
Kaupunkiympäristölautakunta (Kj)	Säilytetään Aurajoen maisemavalaistus (puut ja laiturit).	Säilytetään
Kaupunkiympäristölautakunta (Kv)	Kilpailutetaan kaupunkipyöräjärjestelmä uudelleen siten, että kausi alkaa keväällä 2022. Kilpailutus tehdään riittävän pitkälle ajalle ja riittävän suurella summalla, jotta järjestelmä on kaupungille tuottava ja käytettävyyttä parane. Neuvotellaan kesän yli jatkokaudesta nykyjärjestelmän kanssa.	Edellinen kaupunkipyöräjärjestelmä oli käytössä 30.9.2021 saakka. Uusi kaupunkipyöräjärjestelmä on kilpailutettu ja se saataneen käyttöön viimeistään kesäkuussa 2022.
Kaupunkiympäristölautakunta (Kj)	Vuonna 2021 rakennusvalvonnassa toteutetaan toimintamallin muutos, digitalisointiprojekti sekä selkeämpi tavoitteidenasetanta.	Kehitystyö on käynnissä: Rakennusvalvonnassa on vuonna 2021 muutettu lupakäsittelyn toimintamallia (lupavalmistelu lupatyypikohtaisesti) ja digitalisointiprojekti on käynnissä.
Kaupunkiympäristölautakunta (Kv)	Kulikutapaosuusjakautumisen tavoitteiden osalta todetaan, että koronan takia tavoitteita ei lyhyellä tähtämällä saavuteta. Jotta voidaan toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi pitkällä aikavälillä, talousarviota ja -seurantaa kehitetään siten läpinäkyväksi, että investointien jakautuminen kestävästi liikenteeseen ja muihin hankkeisiin näkyy selvästi.	Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen liittyviä investointeja on koottu erilliseen taulukkoon ja niiden toteutumista seurataan.
Kaupunkiympäristölautakunta (Kv)	Kumppanuusohjauksen prosessista laaditaan selkeä malli ja laajennussuunnitelma. Lisäksi tulee selvittää, onko yksityisen maan kaavoittamisessa käytettyjä puitesopimus-konsultteja riittävästi, vai pitääkö sopimus-kumppaneiden määrää lisätä, jotta kaavoitusta saadaan tehostettua.	Mallin valmistelu ja puitesopimusmenettelyn laajuuden arviointi on käynnistetty. Kaavoituksen puitesopimus-konsultit kilpailutetaan vuonna 2022.
Kaupunkiympäristölautakunta (Kv)	Täydennysrakentamishjelman toteuttamisessa varmistetaan merkittävien virkistys- ja luontoarvojen säilyminen.	Jokaisen täydennysrakentamiskohteen osalta asia arvioidaan erikseen.

Toimielin	Kirjaus	Toimenpideselvitys
Kaupunkiympäristölautakunta (Kv)	Uuden konserttitalon hankesuunnittelusta sisältäen kaavaprosessin etenemisen ja päätöksenteon vaiheistuksen on laadittava selkeä suunnitelma ja riskianalyysi, joilla minimoidaan mahdollisten valitusten ja muiden tekijöiden vaikutukset hankkeen viivästymiseen ja kustannustennou-suun.	Kaavaprosessi on edennyt ehdotusvaiheeseen ja allianssihankinnan aikana on tehty riskianalyysiä mm. kustannuksista ja hankintaan liittyvistä riskeistä ja kaavaprosessia on tehty samanaikaisesti lähtökohtana myös mahdollisten valitusten minimointi.
TKS joukkoliikennelautakunta (Kv)	Huomioidaan joukkoliikenteen säästötavoitteiden toteuttamisessa valtion mahdolliset kompensatiotuen ehdot siten, että tukea heikentäviä karsintoja liikenteestä ei tehdä.	Karsinnat ovat olleet vähäisiä ja valtion hyväksymissä puitteissa ja koronatuki on saatu vuonna 2021.

Strategiset tavoitteet (kaupunginvaltuusto)

Kaupunkiympäristölautakunta kaikkien osalta ja Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta ** osalta

Tavoite KV1: Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Strateginen teema: Rakentuva Turku ja ympäristö

Strateginen linjaus: 3.3.6 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2029

Muut toteutettavat linjaukset:

Anviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Kasvihuonekaasupäästöjen muutos (%) vuoden 1990 tasosta (1.287,3 kt CO ₂ -ekv)	-43 % (736,8 kt CO ₂ -ekv)	-51 % (enn. tieto 626,4 kt CO ₂ -ekv)	-50 %	Tiedot eivät ole vielä saatavilla.

Kaupunkistrategian (kaupunginvaltuusto 16.4.2018) mukainen ilmastopolitiikan päätavoite on hiilineutraali kaupunki-alue vuoteen 2029 mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi Turun alueen kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään vähintään 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2029 mennessä. Tähän edetään seuraavien valtuustokausittain asetettujen välitavoitteiden kautta. Vuoteen 2021 mennessä päästöjä pyritään vähentämään vähintään 50 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Vuoteen 2025 mennessä päästöjä pyritään vähentämään vähintään 65-70 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Viimeistään vuonna 2029 saavutetaan hiilineutraalius, jolloin jäljellä olevat päästöt kompensoidaan kokonaan. Vuodesta 2029 eteenpäin Turku pyrkii olemaan ilmastopositiivinen alue, jolloin alueen nettopäästöt ovat negatiiviset (kompensatio on suurempi kuin päästöt).

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä (Ilmastosuunnitelma 2029, kaupunginvaltuusto 11.6.2018 § 142) edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2029. Kaupunkiympäristötoimiala pyrkii vähentämään erityisesti yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön sekä liikkumisen aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä ja vahvistamaan Turun alueen hiilinieluja. Ympäristönsuojeluyksikkö tuottaa kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen laskennan ja kehittää hiilinielujen laskentaa. Turun CO₂-raportin mukaiset kasvihuonekaasupäästöt sisältävät seuraavat sektorit: kauko-, sähkö- ja erillislämmitys, maalämpö, kuluttajien ja teollisuuden sähkönkulutus, tieliikenne ja muut liikennemuodot, teollisuus ja työkonet, maatalous ja jätehuolto. Lämmityksen päästöt on normeerattu vastaamaan ilmastollisen vertailukauden 1981-2010 keskimääräistä lämmitystarvetta. Sähkönkulutuksen päästöt on normeerattu käyttäen päästökerroina viiden vuoden liukuvaa keskiarvoa. Laskennassa eivät ole mukana yksityisen tai julkisen sektorin hankintojen välilliset päästövaikutukset.

Tavoite KV2: Kestävä yhdyskuntarakenne**Strateginen teema: Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.6 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilneutraaliutta 2029

Muut toteutettavat linjaukset:

3.3.4 Kaupunkirakenteen toimivuutta ja elinvoimaa vahvistetaan täydennysrakentamisella

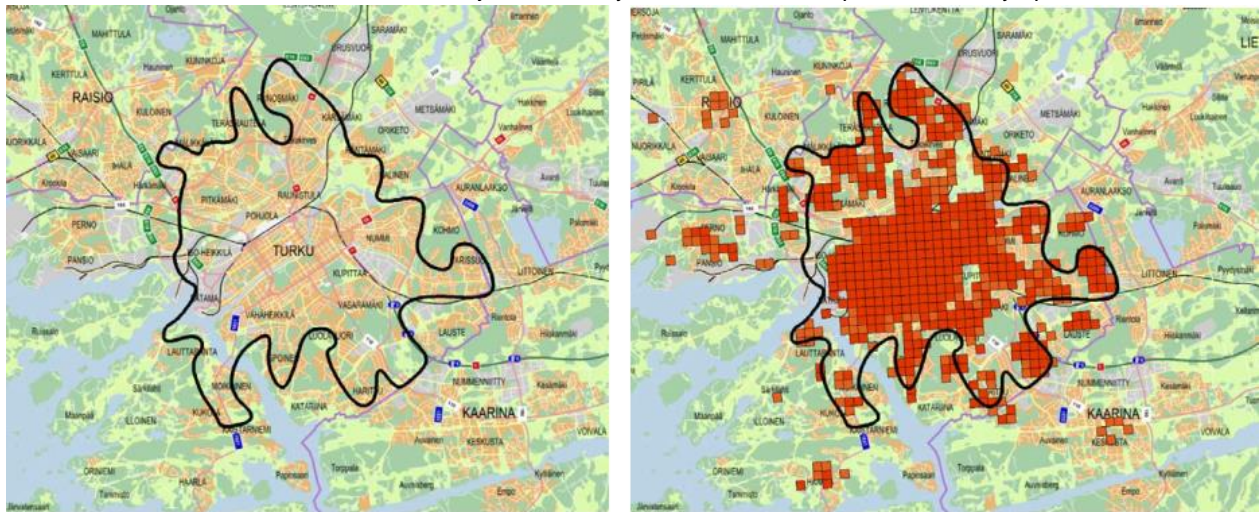
3.3.7 Ympäristön kannalta kestävää ja turvallista liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä

3.3.10 Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristöllä ja palveluilla

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Hyväksytyjen asemakaavojen asuinkerrosalan sijoittuminen tiivistyville kestäväan kaupunkirakenteen vyöhykkeelle	100 %	95 %	Vähintään 85 %	88 %	

Tavoitteen kuvaus:

Turun omassa maankäytössä panostetaan kaupunkistrategian mukaisesti hiilneutraalin kaupunkialueen saavuttamiseen vuoteen 2029 mennessä, mikä edellyttää energiatehokasta ja kestäviin liikkumismuotoihin kannustavaa yhdyskuntarakenteen kehitystä. Rakentamista ohjataan keskuksista, asuintiivistymistä, kestävästä liikkumisesta ja lähipalveluista muodostuvalle kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Näin luodaan puitteet maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen kehittämiseksi taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla (3.3.1, 3.3.2, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7, 3.3.9, 3.3.10). Luodaan edellytyksiä kehittää kilpailukykyä ja kestävää kasvua huolehtien mahdollisuuksista turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön.

Kuva. Tiivistyvä kestäväan kaupunkirakenteen vyöhyke. Vyöhyke perustuu 250*250 metrin ruuduille tehtyyn analyysiin Turun kaupunkirakenteesta, jossa on otettu huomioon kestävä liikkuminen, lähipalvelut ja alueen asukastiheys. Ominaisuudet pisteytettiin seuraavasti: kävelyetäisyys keskustan palveluista 1 piste, pyöräilyetäisyys keskustasta 15 minuuttia 1 piste, mahdollisuus joukkoliikenteeseen: runkobussilinjat 300 metrin etäisyys linjasta tai 600 metrin etäisyys raitiotie 1 piste, asukas/työpaikka oleva tai tuleva tiheys yli 20 asukasta/ha 1-3 pistettä, kauppa 500 metrin päässä 1 piste, päiväkotia 500 metrin päässä 1 piste ja koulu 500 metrin päässä 1 piste. Oikeanpuoleisessa kuvassa näkyy luokitellut ruudut, jotka ovat saaneet enemmän kuin 4 pistettä.

Tavoite KV3: Vähähiilinen kestävä liikkuminen **

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.7 Ympäristön kannalta kestävää ja turvallista liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä

Muut toteutettavat linjaukset:

3.3.6 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2029

3.3.10 Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristöllä ja palveluilla

2.3.7 Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
- Tie- ja kaupunkiliikenteen kasvihuonekaasupäästöt (vähenee 50 % v. 2015-2029)	-4 %	- 10 % (ennakkotieto)	vähenee	vähentynyt	
- Jalankulun määräindeksi *, indeksi 2017=100	104,0	64,7	kasvaa 2,0 % vuoden 2019 tasosta	71,3	
- Pyöräilyn määräindeksi *, indeksi 2017=100	86,4	77,9	kasvaa 5,2 % vuoden 2019 tasosta	86,3	
- Autoliikenteen määräindeksi *, indeksi 2017=100 *	99,7	95,9	vähenee 3,0 % vuoden 2019 tasosta	96,1	
- Seudullisen joukkoliikenteen matkamäärät, indeksi 2017=100 **	97,2	62,3	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	62,7	
- Vähähiilisen liikenteen osuus (%) Turun joukkoliikenteessä	5 %	5 %	kasvaa	30 %	

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
<p>Tavoitteen kuvaus: Kaupunkistrategian (kaupunginvaltuusto 16.4.2018 § 72) hiilineutraaliustavoitteen 2029 saavuttamiseksi Turku luo aktiivisesti kestävästä liikkumiskulttuuria ja parantaa kestävästä liikkumisen edellytyksiä. Tavoitteena on vähentää Turun tie- ja katuliikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 50 % vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä (Turun kaupungin ilmastosuunnitelma 2029, kaupunginvaltuusto 11.6.2018 § 142). Turun kaupungin Ilmasto- ja ympäristöohjelman (kaupunginvaltuusto 26.10.2009 § 239) sekä Turun kaupunkiseudun rakennemallin 2035 yhteydessä on hyväksytty ja Yleiskaavan 2029 (kaupunginhallitus 30.9.2013 § 399) sekä Ilmastosuunnitelman 2029 (kaupunginvaltuusto 11.6.2018 § 142) yhteydessä vahvistettu tavoitteeksi kasvattaa kestävien kulkutapojen kulkumuoto-osuutta Turun kaupungissa yli 66 % tasolle vuoteen 2030 mennessä nykyisestä noin 50 prosentista. Se tarkoittaa kävelyn- ja pyöräilyn määrän kasvua keskimäärin 3,4 %:ia ja autoliikenteen vähentymistä keskimäärin 3 %:lla vuosittain. Lisäksi joukkoliikenteen matkamäärän pitäisi kasvaa vuodessa keskimäärin 5,2 %. Vuoden 2021 vertailutasoksi on valittu vuoden 2019 taso vuoden 2020 koronapandemian aiheuttamien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.</p> <p>Turun kaupungin strategisen hiilineutraaliustavoitteen toteuttamiseksi ja kestävästä vetovoimaisen kaupunkikehityksen tukemiseksi joukkoliikenteen palvelukykyä parannetaan merkittävästi. Joukkoliikenteen kehittäminen ja käytön lisääminen on tärkeä keino vähentää liikkumisen aiheuttamia kasvihuonepäästöjä. Samalla myös kasvavan joukkoliikenteen aiheuttamien päästöjen vähentäminen on merkittävä ja esimerkillinen ilmastotoimi. Turun joukkoliikenteestä tehdään hiilineutraali palvelu vuoteen 2029 mennessä. Turun kaupunkiliikenteen osalta hiilineutraaliuteen edetään jo vuoteen 2025 mennessä. Linjojen sähköistämistä edetään teknisen kehityksen ja kilpailutusten mahdollistamaan tahtiin ja sähköistämistä täydennetään biopoltoaineratkaisuilla.</p> <p>Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkutapaosuuksien edistäminen mm. vähentää liikenteen tilantarvetta, parantaa turvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä vähentää päästöjä. Kattavia tietoja liikkumismuotojen kulkutapajakaumasta saadaan 5-10 vuoden välein liikennetutkimuksista (laadittu Turun seudulla vuosina 2017, 2008 ja 1997). Liikkumismuotojen kehitystä lyhyemmällä aikavälillä seurataan kulkutapakohtaisen määräindeksin perusteella. Määräindeksi ei kerro suoraan kulkutapajakaumakehitystä, mutta näyttää kuitenkin kehityksen suuntaa.</p> <p>*Jalankulun, pyöräilyn ja autoliikenteen määräindeksit perustuvat liikennemäärätietoihin ns. Aurajoen laskentalinjalla (Föri, Martinsilta, Myllysilta, Teatterisilta, Auransilta, Kirjastosilta, Tuomiokirkkosilta, Tuomaansilta, Rautatiesilta, Halistensilta).</p> <p>**Kaupunkiympäristölautakunta ja Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyvät tavoitteen.</p> <p>Selitys poikkeamasta: Koronaepidemia on vaikuttanut erittäin suuresti joukkoliikenteen käyttöön. Vuoden 2021 matkamäärä oli 36 % pienempi kuin normaalivuonna 2019. Jalankulun ja pyöräilyn liikennemäärät toukokuun 2021 laskenta-ajankohtana ovat nousseet toukokuun 2020 liikennemääräistä, mutta jalankulun ja pyöräilyn liikennemäärät ovat pienempiä kuin ennen koronapandemiaa. Autoliikenteen liikennemäärät ovat tavoitteiden vastaisesti nousseet vuodesta 2020.</p>				

Tavoite KV4: Hiilinielujen vahvistaminen

Strateginen teema: Rakentuva Turku ja ympäristö

Strateginen linjaus: 3.3.6 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2029

Muut toteutettavat linjaukset:

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Kaupungin omistamien metsien puuston ja maaperän yhteinen hiilivarasto, muutos (kt CO ₂ -ekv/v)	Lähtötaso: 2.870 kt CO ₂ -ekv	+19	+15	+18

Tavoitteen kuvaus:

Ilmakehästä hiiltä sitovien hiilinielujen vahvistaminen on merkittävästi vaikuttava ilmastonmuutoksen hillintätoimi. Kasvillisuuden ja maaperän hiilensidontakyvyn lisääminen on kustannuksiltaan edullista ja sillä on myös muita merkittäviä positiivisia vaikutuksia. Hiilinieluja, uusiutuvan energian tuotantoa ja muita kompensatioita on lisättävä hiilineutraaluiden saavuttamiseksi ja etenemiseksi ilmastopositiiviseksi alueeksi. Strategiansa mukaisesti Turun kaupunki huolehtii maaperässä ja kasvillisuudessa olevasta hiilivarastosta pyrkimällä lisäämään viheralueita ja säilyttämään alueensa metsiä, peltoja, kasvillisuuden määrää ja suosimaan luonnonmukaisuutta istutusalueilla. Uudenlaista kaupunkiluontoa ja viherrakentamista lisätään kaupungin tiivistyessä.

Lähtötaso 2019 eli kaupungin omistamien metsien (pinta-ala 4 827 ha) puuston ja maaperän yhteinen hiilivarasto on Luonnonvarakeskuksen selvityksen mukaan tällä hetkellä noin 2 870 kt CO₂-ekv.

Kasvillisuuden ja maaperän hiilivarastot ja -nielut lasketaan neljän vuoden välein. Seuranta kehitetään ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon myös vesistöt.

Tavoite KV5: Alueellisen eriarvoisuuden vähentäminen

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.5 Kaupungin kilpailukykyä lisätään tarjoamalla houkuttelevaa asumista kaikille

Muut toteutettavat linjaukset:

2.3.4 Vahvistetaan aluenäkökulmaa asuinalueiden ominaispiirteitä hyödyntämällä

3.3.3 Huomisen rakentamista edistetään maankäytön kehittämisen kokonaisvaltaisuutta, ennakkoluulottomia kumppanuuksia ja yhteistyömalleja korostavalla toimintamallilla

3.3.10 Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristöllä ja palveluilla

Arviointikriteerit tai mittarit	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Tuetun vuokra-asumisen osuus suuralueittain (9 kpl), enintään 15 % koko suuralueen asuntokannasta.		6/9	6/9	6/9
Sosiaalisesti kestävä kaupunkikehityksen edistäminen			Lähiövision laatiminen	Lähiövision laatiminen on käynnissä

Tavoitteen kuvaus:

Asuntojakauman tasapainoisuutta pyritään edistämään kehittämällä asuinalueista asuntorakenteeltaan mahdollisimman monipuolisia täydennyskaavoituksen ja tavoitteellisen tontinluovutuksen kautta. Tavoitteena on saada kaikilla suuralueilla tuetun vuokra-asumisen osuus alle 15 %:n koko asuntokannasta. Vuokra-asumiseen on huomioitu A-rautetut vuokra-asunnot (ei sisällä opiskelija-asuntoja eikä asumisoikeusasuntoja).

Toimenpideohjelma syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja sosiaalisesti kestävä kaupunkikehityksen edistämiseksi (kaupunginvaltuusto 28.1.2019 § 7).

Tavoite KV6: Liikenneturvallisuus

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.10 Sujuvaa arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristöllä ja palveluilla

Muut toteutettavat linjaukset:

2.1 Terve ja hyvinvoiva turkulainen

2.3 Aktiivinen turkulainen

3.3.7 Ympäristön kannalta kestävä ja turvallista liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä

Arviointikriteerit tai mittari	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä viiden vuoden aikana (henkilöä)	-7 %	-7 %	Vähentynyt 9 % vuosien 2013–2017 kaudesta	Vähentynyt 10 % vuosien 2016–2020 kaudesta	
<p>Tavoitteen kuvaus: Vähennetään liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrää kaikkia toimialoja koskevilla toimenpiteillä (Turun kaupungin turvallisuussuunnitelma 2017–2020, kaupunginhallitus 6.3.2017 § 91). Tavoitteena on, että loukkaantuneiden määrä vähenee keskimäärin noin 5 % vuodessa. Liikenneonnettomuuksien määrää verrataan satunnaisvaihteluiden vuoksi viisivuotisjaksoissa. Vertailukohtana on vuosien 2013–2017 viisivuotisjakso, jonka taso oli 975.</p>					

Strategiset tavoitteet (kaupunginhallitus)

Kaupunkiympäristölautakunta kaikkien osalta, Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta ** osalta, Rakennus- ja lupalautakunta *** osalta ja Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta **** osalta

Toimenpiteitä esitetään lautakuntien operatiivisissa sopimuksissa.

Tavoite KH1: Monipuolinen ja riittävä tonttivaranto

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.5 Kaupungin kilpailukykyä lisätään tarjoamalla houkuttelevaa asumista kaikille

Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.4, 3.3.8, 3.3.9

Toteuttamiskelpoinen tonttireservi	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
- Pientalo- ja rivitalotontit	Pientalotontteja 3 vuoden tarpeeseen rivitalotontteista niukkuutta	2 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	2 v tarpeeseen	
- Kerrostalotontit	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	
- Elinkeino- ja palvelutontit	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	

Tavoitteen kuvaus:

Asemakaavoja laatimalla kasvatetaan kaavavarantoa, joka mahdollistaa toteutuksen ajoittamisen paremmin kysyntää vastaavasti. Kuntien tavoitteena on ylläpitää riittävää tonttivarantoa siten, että tontteja on tarjottavana nopealla toimitusajalla. Tonttivaranto pyritään kuitenkin realisoimaan kohtuullisessa ajassa. Kolmen vuoden varantotavoite perustuu rakennemallin.

toteuttamiseksi laadittuun seudulliseen asunto- ja maapoliittinen ohjelmaan, joka on päivitetty vuosille 2018-2021 valtuustossa 27.8.2018 § 158 ohjeellisena noudatettavaksi. Monipuolisella ja riittävällä tonttivarannolla edistetään kaupungin kasvua.

Selitys poikkeamasta: Pientalokaavoja ei ole saatu luovutuskuntoon halutussa aikataulussa, mm. kaavavalituksista johtuen.

Tavoite KH2: Monipuolinen ja riittävä kaavavaranto

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.5 Kaupungin kilpailukykyä lisätään tarjoamalla houkuttelevaa asumista kaikille

Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.4, 3.3.8, 3.3.9

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Tavoitteet kerrosalan lisäykselle (kaupunginvaltuusto)	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
- Asuinpientalot (AO, AP, AR), kem ²	1 866	1 600	23 600	20 128	
- Asuinkerrostalot (AK), kem ²	252 650	262 055	133 900	181 072	
- Kaupungin maalle sijoittuvan asuinkerrosalan osuus	39 %	43 %	>20 %	35 %	
- Työpaikkatonit, kem ²	297 644	62 755	64 000	146 890	
- Kaupungin sekä konserniyhtiöiden maalle kaavoitettava ja konserniyhtiöille osoitettava asuinkerrosala, kem ²	-	10 500	25 000	61 754	

*Ei verrannollinen. Vuoden 2019 osalta toteumatiedot perustuvat lautakuntien hyväksymiin kaavaehdotuksiin. Vuoden 2020 tiedot perustuvat valtuuston hyväksymiin kaavoihin sekä vähäisten kaavojen osalta lautakunnan hyväksymiin.

Tavoitteen kuvaus:

Maankäytössä panostetaan kaupunkistrategian mukaisesti hiilineutraalin kaupunkialueen saavuttamiseen vuoteen 2029 mennessä, mikä edellyttää energiatehokasta ja kestäviin liikkumismuotoihin kannustavaa yhdyskuntarakenteen kehitystä.

Kerrosalan lisäystavoitteet perustuvat kaupunginhallitus 22.5.2017 § 219 Yleiskaavan 2029 tarkistettuihin tavoitteisiin, joiden mukaan vuonna 2029 Turussa on 220 000 asukasta ja 115 000 työpaikkaa. Väestönkasvun osalta oletetaan, että Turun asukasluku kasvaa tasaisesti noin 2500 asukasta/vuosi. Lisäksi trendikasvun mukainen väljyyskasvu lisää rakentamista noin 0,208 kem²/as/v. Rakentamisesta tavoitellaan kohdistuvan 91 % kerrostaloihin ja 9 % pientaloihin. Pitkällä aikavälillä (v. 2040 asti) työpaikkatonitien kem² arvioidaan Newsecin 2015 selvityksen ja päivitettyjen yleiskaavatavoitteiden mukaan jakautuvan seuraavasti: vuosittain 33.500 kem² toimistotilaa, 12.500 kem² liiketilaa ja 18.000 kem² teollisuutta.

Asemakaavoja laatimalla kasvatetaan kaavavarantoa, jolla edistetään monipuolisten asumis- ja elinkeinojen harjoittamismahdollisuuksia. Kaavavarannon kasvattaminen mahdollistaa toteutuksen ajoittamisen paremmin kysyntää vastaavasti. Asuntotuotannosta vähintään 20 % tulee sijoittua kaupungin omistamille tonteille, mikä mahdollistaa kaupungin tonttutuotannon ja valtion tukeman (ARA) kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttamisen. Kaupungin ja konserniyhtiöiden omistamalle maalle kaavoitettavasta asuinkerrosalasta osoitetaan kaupungin tuotantoyhtiöille (TVT, TYS, Vaso) 600 asunnon tuotantotavoitteen mahdollistava n. 25.000 kem², joka tarkoittaa 7-10 luovutettavaa tonttia/vuosi. Tällä edistetään osaltaan kaupungin konserniyhtiöiden asuntotuotantotavoitteiden toteutumista. Pientalojen asuntotuotantoa tuetaan niin, että tonttireservi vastaa kolmen vuoden asuntotuotantotarvetta.

Selitys poikkeamasta: Kaikki pientalokaavat eivät ole edenneet suunnitellusti. Mm. Harkkionmäen maankäyttösopimusneuvottelut ovat pitkittyneet.

Tavoite KH3: Kiinteistöomaisuuden kehittäminen

Strateginen teema: **Vaikuttava ja uudistuva Turku/ Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.2.2 Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä

Muut toteutettavat linjaukset:

3.2.7 Tilojen käyttöä tehostetaan uudistamalla toimintamalleja

3.3.3 Huomisen rakentamista edistetään maankäytön kehittämisen kokonaisvaltaisuutta, ennakkoluulottomia kumppanuuksia ja yhteistyömalleja korostavalla toimintamallilla

3.3.4 Kaupunkirakenteen toimivuutta ja elinvoimaa vahvistetaan täydennysrakentamisella

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Turku Energia	Valitettu KHO:een.	KHO kumonnut kaavan, kaavoitus käynnistetty uudelleen	Asemakaava hyväksytty	Uudelleen käynnistetyn asemakaavan tavoitteet hyväksytty lautakunnassa 4.1.2021. Ehdotus valmisteilla.	
Pernon koulu		Rakennus pääosin purettu, uuden monitoimitalon hankesuunnitelma valmisteilla	Toteutuksen allianssikilpailu	Asemakaavan päivitetty tavoitteet hyväksytty lautakunnassa 19.10.2021.	
Luostarinkatu 5	Luonnos hyväksytty	Tontinluovutuskilpailu pidetty. Asemakaavaehdotus valmisteilla	Asemakaava hyväksytty	Asemakaava hyväksytty valtuustossa 18.10.2021. Valitettu hallinto-oikeuteen.	
Oskarinkuja				Asemakaava voimassa 17.10.2020 alkaen.	
Sepänkatu 1	OAS:in päivittäminen	Kohde luovutettu. Asemakaavaehdotus nähtävillä ja lausunnoilla	Asemakaava hyväksytty, tonttien luovutus	Asemakaava kuulutettu voimaan 7.8.2021, kohde luovutettu.	
Sepänkatu 2	Maankäyttösuunnitelman laatiminen	Asemakaavaaluonnos valmis	Asemakaava hyväksytty	Asemakaava- luonnos hyväksytty lautakunnassa 12.1.2021, asemakaavaehdotus valmisteilla.	
Virvoituksentie 3		Asemakaavaehdotus valmisteilla	Asemakaava hyväksytty, kohteen luovutus	Kohde on luovutettu kh 25.10.2021 päätöksen perusteella. Asemakaavaehdotus on hyväksytty lautakunnassa 14.12.2021.	
Kaupunginpuutarhan alue	Suunnittelukilpailun ratkaisu, viite- ja hulevesisuunnitelmat.	Asemakaavaehdotus valmisteilla	Asemakaava hyväksytty	Asemakaavaehdotus valmisteilla	
Eerikinkatu 32-34 kortteli (Pallas)		Kilpailu valmistettu, mutta päätöksentekoa siirretty Sytytä Turku -kilpailun takia.			
Runosmäki, Piiparinpolun varsi	Runosmäen monitoimitalon hankesuunnitelma hyväksytty valtuustossa 14.10.2019.	Yhteistyöhanke kilpailutettu	Asemakaavaaluonnos	Monitoimitalon osalta siirrytty toteutusvaiheeseen (kh 20.12.2021). Aluekehitysneuvottelut ryhmittymän kanssa ja	

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
				yhteistyösopimuksen valmistelu. Kaavoituksen esiselvitys 27.8.2021.	
Ruusukortteli	Kaavaehdotuksen valmistelua	Kaavaehdotus palautettu valmisteluun 22.9.2020		Asemakaava hyväksytty KV 14.6.2021 ja kuu- lutettu voimaan 7.8.2021.	
Herttuankulma / Linnakaupunki	Infran toteutus- suunnittelu valmis Fatabuurin- kadun osalta, muutoin yleis- suunnitelma valmistunut.	Tonttien luovutus käynnissä ja infran rakentaminen on käynnissä.	Infran toteutus, tonttien luovutus	Infran rakentami- nen ja tonttien luovutus on käyn- nissä. Fatabuu- rinkatu on raken- nettu kokonaan valmiiksi infran osalta. Nosturin- kadun huleve- siviemäri sanee- raus tehtiin sujut- tamalla (väiällä Nosturinkatu - Varastokatu). Pansiontien ja Ju- hana Herttuan puistokadun liit- tymä rakennettiin suunnitelmien mukaiseen kun- toon. Myös Ju- hana Herttuan puistokadun vesi- huollon sanee- raus tehtiin 2021. Tonttien luovutus: 61-16-4, 61-25-2 ja 61-7-3	
Kirstinpuisto / Linnakaupunki	Ehdotus hyväk- sytty lautakun- nassa 5.11.2019	Asemakaava hy- väksytty ja voi- massa. Infran suunnittelu on tehty	Infran toteutus, tonttien luovutus	Tonttien luovutus: 62-3-3 ja 62-3-4 Infran toteutus on käynnissä. Vuonna 2021 on rakennettu Iso- Heikkiläntie työ- maatie ja paino- pengeri, Ruissa- lotien pump- paamo ja urak- kaan kuuluvat Tukholmankadun liikennejärjestelyt. Artturinkatu ja liit- tymä Tukholman- kadulta rakennet-	

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
				tiin liikennöitävään kuntoon (bussiliikenne siirrettiin Artturinkadulle). Kirstinpuiston hulevesipainanteet ja viivytyrakenteet on rakennettu osittain. Kirstinpolun vesihuolto sekä osa polun rakenteista välillä Ruisalontie – Artturinkatu, Ruisalontien vesihuolto välillä Kirstinpolku - Artturinkatu sekä osa kadun rakenteista on toteutettu.	
Vaasanpuisto / Linnakaupunki		Hulevesialtaan tarveselvitys on tehty ja sen perusteella hulevesien hallinta hoidetaan nykyisiä hulevesijärjestelmiä parantamalla	Uusi asemakaavaluonnos	Monitoimitalon tilatarveselvitys hyväksytty 1.2.2021 (khkeh). Asemakaavan tavoitteet hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.12.2021.	
Itäskanssi	Asemakaavaehdotuksen valmistelu, infran suunnittelu.	Asemakaavaehdotus valmisteilla, infran suunnittelu on tehty	Asemakaava hyväksytty, infran toteutus	Asemakaavaehdotus lausunnoille ja nähtäville 11.12.2021.	
Skanssinmäki	Asemakaavaluonnos hyväksytty lautakunnassa 18.6.2019.	Asemakaava hyväksytty 25.1.2021		Asemakaava hyväksytty valtuustossa 25.1.2021 ja kuulutettu voimaan 20.3.2021.	
Skanssin kolmio	OAS ja tavoitteet hyväksytty 12.3.2019.			Resurssit kiinnitettyinä muihin kaavahankkeisiin	
Uittamon täydennys			Asemakaava hyväksytty	Asemakaavaehdotus valmisteilla kaupunginhallituksen 9.11.2020 tekemän päätöksen pohjalta.	
Aninkaisten konserttitalo	Asemakaavoituksen käynnistyminen	Asemakaavaluonnos hyväksytty	Kehittämiskilpailu	Tontinluovutuskilpailu valmisteilla	
Halisten vesilaitos			Suunnittelukilpailu	Suunnittelukilpailun käynnistys siirtyy vuoden 2022 puolelle resurssipulan vuoksi.	

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Blue Industry Park	Merilinja OAS ja tavoitteet hyväksytyt 5.11.2019.	Asemakaavaaluonnos hyväksytty. Alue luovutettu BIP-yhtiölle	Asemakaava hyväksytty	Merilinjan asemakaava hyväksytty valtuustossa 20.9.2021 ja kullutettu voimaan 13.11.2021.	
<p>Tavoitteen kuvaus: Kaupungin käytöstä poistuvia rakennuksia ja maa-alueita kehitetään erilaisilla kiinteistönkehityshankkeilla kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Selitys poikkeamasta: Poikkeamat yksilöity kunkin kohteen kohdalla.</p>					

Tavoite KH4: Maankäytön hankkeiden kustannushallinta

Strateginen teema: **Vaikuttava ja uudistuva Turku**

Strateginen linjaus: 3.2.2 Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä

Muut toteutettavat linjaukset: 3.2.4

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Infrahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnittelun toimintamalli		Käytössä uusien hankkeiden osalta	Käytössä uusien infrahankkeiden osalta laadittaessa talousarviota vuodelle 2022. Kaavoitusaloitteista tehdään esiselvityspäätökset 3 kk kuluessa aloitteen jättämisestä	Toimintamalli käytössä uusien infrahankkeiden osalta laadittaessa talousarviota vuodelle 2022. Uusista aloitteista esiselvitys on pääosin tehty, näistä puolet 3 kk kuluessa. Vanhemmista, jo ohjelmoiduista aloitteista esiselvitys tehty, kun aloite on otettu käsitteilyyn.	
<p>Tavoitteen kuvaus: Toimintamalli perustuu kaupunginvaltuuston 26.2.2018 § 36 hyväksymään Infrahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnittelun menettelyohjeeseen, jota päivitettiin 23.9.2019 § 139. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.6.2020 § 95 investointiohjelman siten, että merkittävä osa vuoden 2021 hankkeista hyväksyttiin. Tällä parannetaan infrahankkeiden ajoituksen suunnitelmallisuutta suunnittelutilanteen parantumisen kautta.</p>					

Tavoite KH5: Konserniyhtiöille luovutettava uudisrakennusoikeus

Strateginen teema: **Rakentava Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.5 Kaupungin kilpailukykyä lisätään tarjoamalla houkuttelevaa asumista kaikille

Muut toteutettavat linjaukset: 2.3.4

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
TVT:lle, Vasolle ja TYS:lle luovutettavat tontit; k-m ²	27 580 k-m ²	7 500 k-m ²	25 000 k-m ²	30 380 k-m ²	

Tavoite KH6: Hyvä kaupunkiympäristö **, ***Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.10 Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristöllä ja palveluilla

Muut toteutettavat linjaukset:

Tyytyväisyys

1=erittäin huono

2=huono

3=tydyttävä

4=hyvä

5=erittäin hyvä

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
liikennealueiden ylläpitoon * (vertailukunnat v2004-2017: 3,31) (Turku keskiarvo v2004-2017: 3,37)	3,06	3,57	3,37	3,37	
puistojen hoitoon * (vertailukunnat v2004-2017: 3,41) (Turku keskiarvo v2004-2017: 3,37)	3,52	3,75	3,53	3,68	
rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen ** (vertailukunnat v2005-2017: 3,46) (Turku keskiarvo v2005-2017: 3,56)	3,58	3,62	3,77	3,56	
asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoitteluun ** (vertailukunnat v2005-2017: 3,37) (Turku keskiarvo v2005-2017: 3,31)	3,54	3,40	3,53	3,35	
rakennetun ympäristön valvontaan ** (vertailukunnat v2005-2017: 3,28) (Turku keskiarvo v2004-2017: 3,26)	4,27	3,17	3,37	2,78	
liikenneoloihin jalankulkijan kannalta ** (vertailukunnat v2017: 3,90)	3,85	3,86	3,96	3,84	
liikenneoloihin pyöräilijän kannalta ** (vertailukunnat v2017: 3,74)	3,44	3,46	3,74	3,49	
liikenneoloihin autoilijan kannalta **	3,70	3,65	3,89	3,67	

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
(vertailukunnat v2005-2017: 3,82) (Turku keskiarvo v2004-2017: 3,79)					
julkisen liikenteen hoitoon ** (vertailukunnat v2005-2017: 3,60) (Turku keskiarvo v2004-2017: 3,96)	4,02	3,97	4,16	4,09	
ilman laadun hoitoon ** (vertailukunnat v2005-2017: 3,53) (Turku keskiarvo v2004-2017: 3,46)	3,84	3,83	3,87	3,83	
luonnonsuojelun hoitoon ** (vertailukunnat v2005-2017: 3,54) (Turku keskiarvo v2004-2017: 3,55)	3,68	3,59	3,80	3,55	
* Yhdyskuntatekniset palvelut –kysely (FCG) ** Kaupunki- ja kuntapalvelut –kysely (FCG) Selitys poikkeamasta. Asiakastytyväisyys joukkoliikenteessä on joka tapauksessa korkea ja seudullinen joukkoliikenne Föli voitti vuonna 2021 jälleen kansainvälisen BEST-asiakastytyväisyystutkimuksen.					

Tavoite KH7: Itämeren suojelu

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.9 Kaupungin vetovoimaisuutta lisätään korostamalla veden ja kaupunkiluonnon saavutettavuutta ja ekologista laatua

Muut toteutettavat linjaukset:

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Itämerihaasteen 100 toimenpiteen toteutumisen seuranta (toteutuneet toimenpiteet)	73	96	85	100 (aloitettu, käynnissä tai valmiina)	
Tavoitteen kuvaus: Kaupunki toimii aloitteellisesti Itämeren suojelussa Itämerihaasteen ja muiden kokonaisuuksien mukaisin toimenpitein. Kaupunkiympäristötoimiala koordinoi Itämerihaasteen (Kaupunginhallitus 22.10.2018 § 402) toteuttamista kaupungin organisaatiossa ja seuraa toimenpideohjelmassa vuosille 2019-2023 esitettyjen toimenpiteiden toteutumista kaupunkiorganisaatiossa. Luku kertoo käynnissä olevien ja valmiiden toimenpiteiden lukumäärään.					

Tavoite KH8: Päästöttömät työmaat

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.6 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiileneutraaliutta 2029

Muut toteutettavat linjaukset:

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Kestävien hankintojen Green Deal -sopimuksen toimeenpano			Toimenpiteet vuonna 2020	On toteutettu Green Deal -sopimusta mm.	

			laadittavan toimenpanosuunnitelman mukaisesti.	tarjouspyynnöissä on tiukennettu sopimuksen mukaisesti kuljetusvälineiden päästovaatimuksia.	
<p>Tavoitteen kuvaus: Työkoneiden päästöt muodostavat merkittävän osan kaupunkien kasvihuonekaasupäästöistä ja terveydelle vaarallisista hiukkas- ja typenoksidipäästöistä. Turun kasvihuonekaasupäästöistä vuonna 2018 teollisuuden ja työkoneiden päästöosuus oli 8 %. Päästöjä syntyy infrarakentamisen, kunnossapidon, kunnossapidon urakoinnin, uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen työmailla sekä purkutyömailla. Työkoneiden päästöjen vähentäminen on tärkeää sekä Turun kaupungin ilmastotavoitteiden että valtion keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) linjausten toteutumiseksi.</p> <p>Julkinen sektori voi vaikuttaa tilaamiensa palveluiden ja työkoneiden päästöihin ympäristönäkökohdat huomioivien hankintakriteerien avulla kuten päästöluokkavaatimuksilla, vähäpäästöisen kaluston kilpailuedulla, lisäeduilla (esim. ”ympäristöbonus”) tai tehokkaan käytön vaatimuksella. Yhdessä määriteltävät hankintakriteerit ja selkeät vuoteen 2030 ulottuvat välitavoitteet luovat edellytykset palveluntarjoajien pitkäjänteisille investoinneille. Päästöttömät työmaat Green Dealissa otetaan käyttöön uusia toimintamalleja ja työkaluja niin hankintaprosesseissa kuin työmaillakin. Turun kaupunki on yhdessä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien, Ympäristöministeriön ja Senaattikiinteistöjen kanssa 11.6.2020 allekirjoittanut Green Deal -sopimuksen työmailla syntyvien päästöjen vähentämiseksi. Sopimus on ensimmäinen Green Deal -sopimus, joka on allekirjoitettu julkisen sektorin kesken kestävien hankintojen edistämiseksi. Tavoitteena on, että kaupungin työmaat ovat vuoden 2025 loppuun mennessä fossiilittomia, eli niillä ei käytetä fossiilisia polttoaineita. Vuoteen 2030 mennessä työmailla käytettävistä työkoneista ja työmaiden kuljetuksista vähintään 50 % toimii sähköllä, biokaasulla tai vedyllä. Sopimus on voimassa vuoden 2030 loppuun. (Kh 8.6.2020 § 255).</p> <p>Selitys poikkeamasta:</p>					

Tavoite KH9: Kiertotalous/ Materiaalikierrätys ja jätteiden hyötykäyttö****

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.6 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiileneutraaliutta 2029

Muut toteutettavat linjaukset:

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Yhdyskuntajätteestä hyödyntämiseen yhteensä	99	98,6	vähintään 98 %	Tiedot eivät ole vielä saatavilla.
Yhdyskuntajätteestä materiaalihyödyntämiseen	45	44,8	kasvaa	Tiedot eivät ole vielä saatavilla.

Tavoitteen kuvaus:

Jätehuollon yhteistyöalueella tavoitteena on minimoida jätteen loppusijoitus ja edistää materiaalikierrätystä sekä jätteiden hyötykäyttöä. Tiedot hyödyntämisasteesta saadaan kerran vuodessa. Laskelmassa huomioidaan vain Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n vastaanottoaikoille päätyvät yhdyskuntajätteet, ei esim. tuottajien järjestämää hyötyjätteiden keräystä. Tavoitetaso kertoo hyödyntämisen määrän vain LSJH Oy:n vastaanottoaikoille päätyvien yhdyskuntajätteiden osalta, eikä se pidä sisällään esim. tuottajien järjestämää hyötyjätteiden keräystä. Valtakunnallisena tavoitteena on, että jätehuollon päästöt puolittuvat vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä.

Strategiset hankkeet/projektit (kaupunginhallitus)

Kaupungin kärkihankkeet

Kärkihanke 1: Keskustan kehittäminen

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus:

Muut toteutettavat linjaukset:

Kaupunkiympäristön toimenpiteet kärkihankkeen toteuttamiseksi	Tilinpäättös 2019	Tilinpäättös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Hansatown		Kauppatorihankkeessa järjestetty suunnittelukilpailu torin maanpäällisistä osista. Jatkosuunnittelun pohjalta tehty päätös toteutettavista osista (kh 8.2.2021). Paviljonkien rakentaminen on edennyt suunnitellusti, valmistuvat keväällä 2021. Maanalaisen tilojen rakentaminen ei ole edennyt suunnittelussa aikataulussa, jonka vuoksi infran toteutustöitä siirtyy vuodelle 2021.	Kauppatorihankkeen infran toteutus	Toteutus käynnissä ja Paviljonkirakennukset lähes valmiit.	
Vanhakaupunki				Turun historiallisen keskustan ja yliopistojen alueen kehittämissuunnitelma julkistettiin 8.3.2021. Kaupunginhallitus 22.11.2021 maankäytön strategisen hankkeen nimeämisestä ja tavoitteista sille.	
Aninkainen	Ratapihan kaava-alueen laajennus hyväksytty lautakunnassa 24.4.2019. Parkin kentän luonnoksen valmistelu. Logomon sillan toteutusaikataulun tarkistus, toteutuu v. 2020-2021. Matkakeskus	Ratapihan ehdotuksen valmistelu. Parkin kentän luonnos hyväksytty 24.3.2020. Logomon sillan valmistuminen siirtyi vuodelle 2021. Matkakeskuksesta KH:n päätöksellä strateginen hanke.	Ratapihan asema-kaava hyväksytty, Parkin kentän asema-kaava hyväksytty, Aninkaisten konserttitalon kehittämiskilpailu käynnistyy, Matkakeskuksen kehittämiskilpailu. Logomon siltä käytössä.	Turku ratapiha täydennetty asemakaavaehdotus ollut uudelleen nähtävillä ja lausunnoilla lokamarraskuussa 2021. Parkin kentän asemakaavaehdotus ja siihen liittyvä sopimusko-	

	<p>selvitykset, odottaa Väylän ratasuunnitelmien hyväksyntää. Elämyskeskus odottaa Väylän ratasuunnitelmien hyväksyntää.</p>	<p>Aninkaisten konserttitalon asemakaavaluonnos hyväksytty 24.11.2020, kilpailutus odottaa uuden konserttitalon hankkeen varmistumista.</p>		<p>konaisuus hyväksytty kh 20.12.2021. Aninkaisten konserttitalon ja Turun ammatti-instituutin tontinluovutuskilpailun valmistelu. Turun Matkakeskus -hanke esiselvitysvaiheessa. Aninkaisten alueen kokonaiskonsepti sekä alueen liikenteen alustava yleisselvitys valmistuneet toukuussa 2021. Turun ratapihan ja Kupittaa-Turku kaksoisraiteen toteuttamissopimus hyväksytty kh 13.9.2021. Logomon silta otettiin käyttöön marraskuussa 2021.</p>	
Turku Waterfront	<p>Kulttuurijokilautan tavoitteet hyväksytty 21.5.2019. Ferry Terminal Turku tavoitteet hyväksytty 18.6.2019, kaava-alue laajentui ja tarkennetut tavoitteet hyväksytty 17.12.2019. Linnanniemi ideasuunnittelukilpailun valmistelu, KH hyväksyi kilpailun käynnistämisen 19.12.2019.</p>	<p>Kulttuurijokilautan asemakaavaehdotuksen valmistelu ja selvitykset. Ferry Terminal Turku osapuolten väliset neuvottelut. Linnanniemen kansainvälisen ideakilpailun tulokset julkaistiin 29.10.2020.</p>	<p>Kulttuurijokilautan asemakaava hyväksytty, Ferry Terminal Turku asemakaava hyväksytty. Uuden konserttitalon hankesuunnittelu käynnistyy. Itäisen Rantakadun ja Aurajoen rantaväylän parantaminen käynnistyy.</p>	<p>Ferry Terminal Turku asemakaavaluonnos hyväksytty ja yhteisterminaalien arkkitehtuurikilpailu käynnissä. Historian ja tulevaisuuden museon kaavaluonnos valmisteilla ja osa selvityksistä valmisteilla. Uuden konserttitalon/ musiikkitalon allianssikumppani on valittu ja samalla on päätetty käynnistää hankesuunnittelu (kv 18.10.2021). Kaavaehdotus on asetettu nähtäville joulukuussa. Itäisen Rantakadun ja Aurajoen rantaväylän rakennussuunnittelun kilpailutuksen valmistelu käynnistynyt. Kulttuurijokilautan kaavaehdotus valmisteilla. Ranta-</p>	

				muurin korjauskustannukset on hyväksytty talousarvion yhteydessä kv 15.11.2021.	
Keskustan valaistus	Kausivalaistus-suunnitelman laatiminen on käynnistynyt.	Kausivalaistus-suunnitelman toteutus käynnistynyt		Kausivalaistuksen yleissuunnitelma on valmistunut, mutta sitä ei ole toistaiseksi vielä lähdetty toteuttamaan. Valonpolku-kokonaisuutta on toteutettu tilapäisenä kausivalaistuksena. Keskustavalaistuksen linjaukset työ on käynnistynyt vuodenvaihteessa 2020 - 2021 ja tavoitteena on, että työ saataisiin valmiiksi vuonna 2022.	
Liikenne ja Liikkuminen					
- Keskustaliikenteen kehittäminen		Keskustan liikenteen etenemisvaihtoehto on valittu osana yleiskaavaehdotusta. Yleiskaavaehdotus palautettu valmisteluun 14.12.2020. Asukaspysäköinnin kokonaisuudistus valmisteilla. Ensimmäiset päätökset pysäköinnin maksullisuudesta tehty ja otettu käyttöön loppuvuodesta.	Keskustan liikennesuunnitelma ja Yleiskaava 2029 hyväksytty.	Yleiskaava 2029 ehdotus hyväksytty kh 20.12.2021, jonka jälkeen nähtäville.	
- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen		Investointeja on kohdistettu keskustassa pyöräteihin ja päällysteiden ja valaistuksen parantamiseen asfaltointiohjelman ja valaistusohjelman mukaisesti. Itäisen	Kävelyn ja oleilun kehittämissuunnitelma luonnos, pilottikoikeilut. Investoinnit kohdistuvat keskustan pyöräteihin ja päällysteiden ja valaistuksen parantamiseen.	Investointeja on kohdistettu keskustassa pyöräteihin ja päällysteiden ja valaistuksen parantamiseen asfaltointiohjelman ja valaistusohjelman mukaisesti. Itäisen	

		Rantakadun parantaminen on keskittynyt suunnitteluun.		Rantakadun parantaminen on keskittynyt suunnitteluun. Kävelyn ja oleilun kehittämissuunnitelma-luonnos, pilottikokeilut. Investoinnit kohdistuvat keskustan pyöriteihin ja päällysteiden ja valaistuksen parantamiseen. Kesäkatukokeilu toteutettu 1.7.-31.8.2021. Toteutettu päällystys- ja valaistusohjelmaa keskustassa hankelautojen mukaisesti.	
- Joukkoliikenteen järjestelyt		Valtuusto on siirtänyt bussien runkolinjaston aloituksen 1.7.2025 ja infra-investointeja on siirretty eteenpäin. Uuden kaupunkipyöräjärjestelmän hankintaa on valmisteltu, mutta käynnistämispäätös uupuu. EMV-maksaminen on käynnissä (aloitus 19.12.2020). Sähköbussiliikenteen laajentamissuunnitelma on hyväksytty kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa ja viedään kh:seen vuonna 2021.	EMV-maksamisen käyttöönotto, sähköbussiliikenteen ja muun puhtaan liikenteen osuuden lisääminen	Sähköbussiliikenne lisääntyi merkittävästi uusien sopimusten alkaessa 1.7.21. Kaupunkipyöräjärjestelmä on kilpailutettu. EMV-maksaminen on käytössä koko joukkoliikenteessä.	

Tavoitteen kuvaus: Keskustan kehittäminen on yksi Turun kaupungin kärkihankkeista. Turun keskustaa kehitetään kaupunkikulttuurin sydämenä, kaupunkilaisten yhteisenä viihtyisänä ympäristönä sekä liike-elämän, kaupan, kulttuurin ja matkailun vetovoimaisena keskittymänä. Kärkihankkeen tavoitteena on parantaa ympärivuotista houkuttelevuutta ja julkisia kaupunkitiloja, yhtenäistää keskustan toiminnallisuutta, varmistaa vilkkaan kulttuurielämän ja vireän tapahtumatoiminnan edellytykset keskustatilassa, lisätä keskustan asukas- ja työpaikkamääriä, palauttaa usko keskustaan kannattavana investointikohteena, varmistaa keskustan saavutettavuus ja liikkumisen sujuvuus kaikilla kulkuvälineillä sekä edistää keskustan mahdollisuuksia toimia innovaatioalustana digitalisoituvilla ja muilla uusilla palveluilla.

Keskustan kärkihankkeesta Hansatownin tarkoitus on lisätä Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta luomalla edellytyksiä keskustan palvelurakenteen kehittämiseksi. Keskustan asemaa ja elinvoimaisuutta vahvistetaan kehittämällä keskus-

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

taa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisänä olohuoneena. Hankekokonaisuuteen kuuluvat mm. Kauppatori ja keskustan kortteleiden kehittäminen. Aninkaisten kokonaisuuteen kuuluvat Ratapihan ympärille sijoittuvat hankkeet, joiden tarkoituksena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana ja tukea Tunnin juna -hanketta sekä Turun keskustavisiota. Logomon luovan talouden keskus saa rinnalleen monipuolisen elämyskeskuksen. Ratapihan yli rakennettavat sillat parantavat merkittävästi kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja keskusta-alueen palveluiden saavutettavuutta. Ratapihan ja Matkakeskuksen kehittäminen monipuolistaa keskustan palvelurakennetta ja parantaa keskustan saavutettavuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa myös merkittävä määrä uutta asumista, noin 4000 asukkaalle. Waterfrontin hankekokonaisuudella tavoitellaan keskustan Aurajoen varren sekä satama-alueen palveluiden ja toiminnallisen kehittämisen edellytysten parantamista. Hankekokonaisuuteen kuuluvat Aurajoen rannat, Linnanniemi ja Ferry Terminal. Keskustan valaistushankkeella pyritään luomaan kokonaisvaltainen suunnitelma pysyväille keskustavalaistukselle. Hankkeessa on tarkoitus lisäksi ydinkeskustan ja Aurajokivarren kausivalaistuksella lisätä keskustan vetovoimaisuutta ja tuodaan elämyksellisyyttä myös pimeään vuodenaikaan.

Saavutettava ja helposti kuljettava keskusta on yksi kaupunginvaltuuston 14.5.2018 § 92 hyväksymistä kärkihankkeen toimenpidekokonaisuuksista vuosina 2018-2021. Tavoitteena on, että Turun keskusta on kaikkien yhteisenä kaupunginosana saavutettavuudeltaan ainutlaatuinen, ja sen liikkumisympäristön ilme on esimerkillisen viihtyisä ja vetovoimainen ympäri vuoden.

*Hankkeiden vaatimat investointimäärärahat on esitetty erillisessä investointiohjelmassa.

Kärkihanke 2: Turun Tiedepuisto

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus:

Muut toteutettavat linjaukset:

Kaupunkiympäristötoimialan toimenpiteet kärkihankkeen toteuttamiseksi	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	
Itäharjun liittymä		Odottaa Kupittaaan kannen suunnittelukilpailua ja liikenneratkaisuja.		Odottaa Kupittaaan kärjen kumppanuushankkeen liikenneratkaisuja.	
Kupittaaan Core	Suunnittelukilpailun valmistelua	Suunnittelukilpailun valmistelua	Kehittämiskilpailu	Kupittaaan Kärjen kumppanuushanke käynnistetty uudelleen kh 7.12.2021.	
Voimakatu	Asemakaavan käynnistämisen valmistelu	Luonnoksen valmistelua konsultti-työnä.	Asemakaavaehdotus	Asemakaavaehdotus valmisteilla	
Kiinamyllynkatu	Asemakaavan käynnistämisen valmistelu	Asemakaavan tarve siirtynyt. Neuvottelut jatkosta käynnissä.	Asemakaavaehdotus	Kaavaluonnos valmisteilla	

Tavoitteen kuvaus:

Turun Tiedepuisto -kärkihanke on yksi kaupungin kolmesta kärkihankkeesta ja tärkeä osatekijä Turun vetovoimaisuuden ja kilpailukyvyyn kehittämisessä. Hankkeen tavoitteena on luoda uusilla verkostomaisilla toimintamalleilla kansainvälisesti kiinnostava ja rohkean kokeileva osaamiskeskittymä, joka on toimintoiltaan monipuolinen ja logistisesti vetoimainen. Turun yliopistokampukselta Kupittaaan työpaikkakesittymään ja edelleen Itäharjulle ulottuva alue on kaupunkiseudun merkittävin osaamisen ja korkean teknologian työpaikkojen kasvukeskus. Saumattomasti kaupunkikeskustaan kytkeytyvä alue on houkutteleva paitsi monipuolisen toimija- ja osaamisverkostonsa myös erinomaisen logistisen sijaintinsa vuoksi niin yritysten kuin asukkaidenkin kannalta. Tunnin juna -hankkeen avulla se kytkeytyy tulevaisuudessa myös pääkaupunkiseudun työssäkäyntialueeseen.

Kärkihankkeen tavoitteena on yhdistää alueen maankäytön, rakentamisen ja liikkumisen hankkeet toiminnallisen ympäristön kehittämiseen sekä innovaatiotoimintaan, palveluiden ja liiketoimintamallien uudistumiseen. Kokeilumyönteisyys ja ketteruus ovat keskeisiä kehittämisen periaatteita. Monipuoliselle älykaupungin kokeilu-, kehitys-, ja tutkimustoiminnalle tarjoutuu kärkihankkeen kautta näyteikkuna ja houkutteleva alusta. (kv 14.5.2018 § 91)

*Hankkeiden vaatimat investointimäärärahat on esitetty erillisessä investointiohjelmassa.

Selite poikkeamille:

Kupittaaan kannen kilpailu käynnistettiin vasta kesäkuussa koronapandemian aiheuttaman epävarmuuden takia. Hankinta jouduttiin keskeyttämään syksyllä 2021. Kupittaaan Kärjen kumppanuushanke on käynnistetty kh 7.12.2021.

Kärkihanke 3: Smart and Wise Turku

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus:

Muut toteutettavat linjaukset:

Kaupunkiympäristön toimenpiteet kärkihankkeen toteuttamiseksi	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Kaupunkisuunnittelu				
Ennakoiva kaupunkisuunnittelu				
<ul style="list-style-type: none"> Alueellista eriytymiskehitystä kuvaavat indikaattorit 		Indikaattoreiden valmistuminen siirtynyt vuodelle 2021 resurssipulan vuoksi. Vuonna 2021 voidaan hyödyntää mm. Konsernihallinnon Tietopalvelut-yksikön resursseja.		Alueellista eriytymiskehitystä kuvaavien indikaattorien kehittäminen ei toteutunut suunnitellusti teknisten ongelmien, kaupungin sisäisen henkilöstöressurssien sekä organisaation muutoksista johtuvien vastuupestelvyysien vuoksi. SAWT/Kaupunkisuunnittelu ohjausryhmä päätti 30.3.2021, että vuoden 2021 aikana SAWT-hankkeessa ei edistetä indikaattoreita.

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön toimenpiteet kärkihankkeen toteuttamiseksi	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
<ul style="list-style-type: none"> Vähähiiliset ratkaisut kaupunkisuunnittelulla 		CANEMURE-projekti on käynnissä.	Vihertehokkuus vakiinnutettu perustyöskentelyyn, CO2-laskenta integroitu osaksi kaavat talouden ja toteutussuunnittelun kustannusarviolaskentaa.	Edennyt tavoitteiden mukaisesti.
Digitaalinen kaupunkimalli				
<ul style="list-style-type: none"> Digitaalisen kaupunkimallin hallinta 		Tavoite on saavutettu	Parannetaan kaupunkimallin hyödynnettävyyttä sekä kaupungin sisäisessä että ulkopuolisessa käytössä.	Digitaalisen 3D kaupunkitietomallin rajapintapalveluissa on lisätty aineistotarjontaa (CityGML). Karttapalvelussa esitetään pistepilviaineisto visuaalisena ja ladattavaa aineistoa on päivitetty/lisätty. Locus cloudiin on lisätty kaupunkitietomalli aineistoa tasoitain tarkasteltavaksi. Pistepilviaineistot myös lisätty Cloudiin.
<ul style="list-style-type: none"> Kaupunkimallin kattavuus 		Tavoite on saavutettu	Laajennetaan kaupunkimallin kattavuutta maanalaisen kohteiden osalta	Osa aineistosta on mallinnettu 3D kaupunkitietomalliin ja prosessit koeponnistettu. Syynä henkilöstöressurssit. Maanpäällisen datan osalta lisätty mm. piharakennuksia. Turun pohjoisosien rakennuksien osalta mallinustyö on jo käynnistynyt hyödyntäen uutta keilausaineistoa.

Kaupunkiympäristön toimenpiteet kärkihankkeen toteuttamiseksi	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Älykäs rakentaminen		Suunnittelu- ja rakennuttamisohjeet ovat käytössä		Suunnitteluohjeet valmistelussa ja rakennuttamisohjeet ovat käytössä
Hiilineutraalius ja resurssiviisaus				
Suunnitelma kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi				
<ul style="list-style-type: none"> Kestävät investointiperiaatteet 		<p>Hankkeissa on sisällytetty mahdollisuus uusiomateriaalien käytölle ja mm. Tiililinnankadulla ja Kakolankadulla on käytetty vaahtolasia ja uusioasfalttia. Keittiölaitteiden hankinnat on tehty strategisen hankinnan toimesta. Näissä hankinnoissa otetaan huomioon energiatehokkuus.</p>	<p>Infrainvestointihankkeiden tarjouspyyntöön sisällytetään myös kiertotalousratkaisuja sisältävä vaihtoehtoinen ratkaisu, 3 kpl</p> <p>Nostetaan energiatehokkuus yhdeksi ratkaisevaksi kriteeriksi toimitilojen kone- ja laitehankinnoissa, 2 hanketta.</p> <p>Green Deal sopimuksen toteuttaminen (työmaapäästöjen vähentäminen)</p>	<p>Green Deal -vaatimukset käytössä urakoissa.</p> <p>Torialueen katujen kevennysrakenneissa on käytetty vaahtolasia ja Kirstinpuiston. Skanssin ja Pukkilan rakenteisiin on suunniteltu tukikerrokseen betonimurskeratkaisuja.</p> <p>Energiatehokkuus on sisällytetty toimitiloteutuksiin osana normaalitoimintaa.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Sinivihherkero 		<p>Vihertehokkuuden linjaus valmisteltu, kh-päätös tavoitetoista 8.2.2021, otetaan käyttöön 1.3.2021 jälkeen nähtäville asetettavissa asemakaavaehdotuksissa. Tavoitetasot on sisällytetty myös 1.3.2021 voimaan tulevaan rakennusjärjestykseen.</p>	<p>Sinivihherkero on kattavasti käytössä.</p>	<p>Sinivihherkero on kattavasti käytössä</p>
<ul style="list-style-type: none"> Hiilinielut 		<p>Toteutetaan metsäsuunnitelman mukaisesti</p>	<p>Toteutetaan metsätysalueita.</p>	<p>Toteutettu metsäsuunnitelman mukaisesti 3 kohdetta (Kovasoja, Laukka vuori, Karhulan maankaato-paikka)</p>

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön toimenpiteet kärkihankkeen toteuttamiseksi	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
				yht. 7130 istutettua puuta
<ul style="list-style-type: none"> Sähköbussit 		Suunnitelma sähköbussiliikenteestä hyväksytty kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa 27.5.2020, viedään Kh:lle vuonna 2021.	Sähköbussiliikennettä hankitaan liikennöintikilpailutusten kautta	Sähköbussiliikennettä hankitaan liikennöintikilpailutusten kautta, ensimmäiset isot sähköbussisopimukset alkaneet 1.7.2021.
<ul style="list-style-type: none"> Kasvihuonekaasupäästöt 		Raportointi sisältyy kaupunkiympäristötoimialan strategiaan sopimukseen.	Raportoidaan kaupunkikonsernin kasvihuonekaasupäästöistä	Vuoden 2021 tulos on raportoitavissa keväällä 2022.
Liikenne ja liikkuminen				
Tulevaisuuden liikkumisjärjestelmä		Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma, Turun kaupunkiseudun MAL -sopimus, Varsinais-Suomen ilmastotiekarttaan osallistuminen. Lisäksi valmistelut Turun keskustan liikenneskenaarioiden, kestävien kulutapojen osuuden lisäämisen ja liikkumisen palvelut yksikön osalta.		
Älykäs sähköinen joukkoliikenne		Osallistutaan valtakunnalliseen yhteistyöhön.	Robottibussiliikenteen kehittämistä seurataan valtakunnallisesti. Kokeilu on siirretty myöhemmäksi.	Osallistutaan valtakunnalliseen yhteistyöhön.
Citylogistiikan uudet ratkaisut		Hankkeen tavoitteet on saavutettu ja hanke on päättynyt 31.12.2020		
Pysäköintipalvelujen uudistaminen		HUB:in käyttöönotto odottaa it-osaston toimintoja. Muilta osin palvelin on valmis.	Pysäköinti HUB on käytössä. Uusi sähköinen lupajärjestelmä käytössä.	Pysäköinti HUB ja uusi sähköinen lupajärjestelmä on käytössä.
<p>Tavoitteen kuvaus: Ennakoivan kaupunkisuunnittelun keskiössä on väestönkehitykseen pohjautuva palvelutarpeiden ennakointi ja digitaalinen kaupunkimallinnus. Kaupunkikehittämisen malli ulotetaan myös maanalaiseen kaupunki-infrastruktuuriin. Älykäs</p>				

Kaupunkiympäristön toimenpiteet kärkihankkeen toteuttamiseksi	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
<p>rakentaminen hyödyntää ja yhdistää tietoja koordinoitusti ja ottaa ennakoivasti huomioon korjausvajeet koko kaupungin alueella.</p> <p>Tulevaisuuden liikkumisjärjestelmä tulee kaupungin ilmastopoliittisia tavoitteita ja vastaa yhteiskunnassa tapahtuviin teknologisiin ja elämäntapoihin liittyviin muutoksiin. Logistiikan kehittyminen antaa mahdollisuuden testata uusia, entistä ympäristöystävällisempiä ja viihtyisämpiä liikkumisen ratkaisuja. Kehitämme yhdessä logistiikka-alan yritysten kanssa ympäristöä säästäviä, viihtyvyyttä lisääviä ja kustannustehokkaita logistiikkaratkaisuja, jotka tarjoavat yrityksille mahdollisuuksia kehittää ja testata uusia liiketoimintamalleja. Kehitämme sähköistä liikennettä, autojen ja pyörien yhteiskäyttöä sekä liikkuminen palveluna -mallia. Edistämme hankkeella ympäristöystävällisten liikennevälineiden ja joukkoliikenteen käyttöä.</p> <p>Turku haluaa ottaa viisaita ja kestäviä askeleita. Siihen liittyy kiinteästi suunnitelma kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Turun kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2029 mennessä. Sen saavuttamiseksi Turun alueen kasvihuonepäästöjä vähennetään vuoteen 2029 mennessä vähintään 80 prosentilla vuoden 1990 tasoon verrattuna. Yhteistyössä kaupungin kumppanien kanssa sitoutamme kaupunkilaisia ja kaupungin sidosryhmiä lähtemään mukaan hiilineutraaliustavoitteen toteuttamiseen. Samalla otamme käyttöön mallin kaupungin tekemien investointien ja hankintojen ympäristö- ja elinkaari vaikutusten arviointiin. Kaupungin elinvoiman ja kasvun tulee rakentua ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväälle perustalle. Toteutamme päästöttömyyteen, jätteettömyyteen ja kestävään luonnonvarojen käyttöön liittyvät resurssiviisauden periaatteet vuoteen 2040 mennessä.</p> <p>*Hankkeiden vaatimat investointimäärärahat on esitetty erillisessä investointiohjelmassa.</p>				

Kaupunkiympäristön muut kehittämishankkeet (kaupunginhallitus)

Hanke	Aika- taulu	Budjetti	Panos- hyödyt	Yleinen tilanne- kuva	Tilanneyhteenveto
Pysäköintitoiminnan kehittäminen					Hanke, jonka projektit raportoidaan erikseen. Hankkeen alla toteutetaan seuraavia projekteja: Pysäköinninvalvonnan järjestelmän uusiminen/kehittäminen, Pysäköintimittareiden uusiminen ja mobiilimaksamisen kehittäminen, Sähköinen pysäköintilupa sekä Pysäköinti HUB. Suunnitellut pysäköintiautomaatien uusimisten toimitukset on toteutettu ja automaatiit pääosin asennettu. Kupittaalalle on nyt kokeilussa aurinkokennolla toimivat paperittomat/kuitittomat laitteet. Pysäköinninvalvonnan kokonaisjärjestelmästä on tehty hankintapäätös ja sopimus, mutta käyttöönotto on toistuvasti viivästynyt toimittajasta johtuvista syistä. Sähköisen pysäköintilupajärjestelmän käyttöönotto on edennyt, joskin suunniteltua hitaammin. Kotihoidon pysäköintilupa, yrityspysäköintitunnus sekä asukaspysäköintitunnus on nyt saatu siirrettyä uuteen lupajärjestelmään. Pysäköintihubia on toteutettu yhteistyössä Smart and Wise Turku -kärkihankkeen kanssa (Pysäköinti HUB on digitaalinen varasto, jonne kaikki kaupungin pysäköintidata tallennetaan yhteen paikkaan). Pysäköintihubille tulee sen valmistuttua ja vanhan mittarikannan poistuessa kaikki kaupungin maksupysäköinnin data. Datan hyödyntämistä kehitellään edelleen.
Kaupunkirakenne ja liikennejärjestelmä					Hanke, jonka projektit raportoidaan erikseen. Keskustan liikennesuunnitelma odottaa yleiskaavan hyväksymistä. Kaupunginhallitus hyväksyi Yleiskaava 2029 -ehdotuksen 20.12.2021 ja asetti sen nähtäville. Yleiskaavan hyväksyy lopullisesti kaupunginvaltuusto. Space4People -projekti on käynnissä. HUPMOBILE (Satama-alueen liikennejärjestelyt) -projekti on päättynyt. Joukkoliikenteen runkolinjaston aloitus on vuonna 2025.
KYTO digitaalisatio					Hanke, jonka projektit raportoidaan erikseen. Hankkeen alla on toteutettu useita projekteja. DigiKyto -projekti toteutusaikaa jatkettiin ja se on nyt loppusuoralla. Digitaalinen kaavoitusprosessi on valmistunut. Hankkeeseen liittyy läheisesti myös Tietomallinnuksen (BIM) käytön laajentaminen, jota tehtiin yhteistyössä Smart and Wise Turku -kärkihankkeen kanssa. Tietomallinnuksen kehittäminen jatkuu yhteistyössä konsernihallinnon järjestämistoiminnon kanssa. Kaupunkiympäristötoimialan digitaalisen aineiston myyntisovelluksen hankintapäätös on tehty. Sovelluksen käyttöönotto on käynnissä. Rakennusvalvonnan arkiston muuttaminen digitaaliseen muotoon jatkuu konsernihallinnon asiahallinnassa normaalina työnä.

Henkilöstön työhyvinvointi (kaupunginhallitus)

Henkilöstöohjelman painopistealue: Työ lisää hyvinvointia

Kaupungin tavoite 2018–2021: 1. Työyhteisötaidot tukevat tavoitteiden saavuttamista

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
1.A. Kehitetään työyhteisötaitoja ja johtamista: hyödyntämällä koulutusta sekä antamalla tukea ja luottamalla omiin alaisiin			
Työyhteisötaidot Auttaminen ja huomaavaisuus, Kunta10	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 3,25 Kunta10 2020: 3,43	2021 ei toteutettu Kunta10 -kyselyä	
Työyhteisötaidot Ajan tasalla pito ja tiedon jakaminen, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Välikysely 2019: Heikentynyt lievästi	Välikysely 2021: heikentynyt Vastauksissa 16,6 % parantunut, 54,3 % pysynyt samana, 29,1 % heikentynyt	
Työyhteisö Työpaikan ilmapiiri, Kunta10	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 3,42 Kunta10 2020: 3,53	2021 ei toteutettu Kunta10 -kyselyä	
Työyhteisö Arvostus työhöni, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Välikysely 2019: Heikentynyt lievästi	Välikysely 2021: heikentynyt lievästi Vastauksissa 11,3 % parantunut, 69,5 % pysynyt samana, 19,2,1 % heikentynyt	
Työyhteisö Luottamus työkavereihin, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Välikysely 2019: Heikentynyt lievästi	Välikysely 2021: heikentynyt lievästi Vastauksissa 9,3 % parantunut, 76,1 % pysynyt samana, 14,6 % heikentynyt	
Työyhteisön tuki esimiestyölle	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 3,47 Välikysely 2019: Pysynyt samalla tasolla Kunta10 2020: 3,67	Välikysely 2021: pysynyt samalla tasolla Vastauksissa 10,6 % parantunut, 79,5 % pysynyt samana, 9,9 % heikentynyt	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen edistämiseksi: Yhteistyö-pelien hyödyntäminen yksiköissä. Kunta10:n kehitystoimenpiteiden toteuttaminen ja seuranta

Henkilöstöohjelman painopistealue: Työ lisää hyvinvointia

Kaupungin tavoite 2018–2021: 2. Työ on turvallista ja terveellistä – henkisesti ja fyysisesti

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
2.A. Työkyvyn hallinta			
Henkilömäärä, jolla ei poissaoloja terveydellisistä syistä (vakituiset)	Henkilöiden osuus lisääntyy Vuonna 2018: 83 (27,2 %) Vuonna 2019: 80 (25,5 %) Vuonna 2020: 128 (39,1 %)	Vuonna 2021: 158 (47,3 %)	
2.B. Vaarojen ja haittojen arviointi / riskien arviointi			
Kuinka monta vaarat ja haitat –arviointi / riskiarviota tallennettu	Vähintään 25 % toimialan perusyksiköistä per vuosi Vuonna 2018: 64 % Vuonna 2019: 14 % Vuonna 2020: -	Vuonna 2021: 13 %	
2.C. Kunta 10 – tuloksien pohjalta tehdyt kehittämissuunnitelmat koskien työpaineita			

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Työpaineiden ja hallinnan suhde: Työpaineita paljon, hallintaa vähän, Kunta10	pienempi kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 23,9 % Kunta10 2020: 18,9 %	2021 ei toteutettu Kunta10 -kyselyä	
Työpaineiden ja hallinnan suhde: Työmäärän lisääntyminen, Välikysely	pienempi kuin edellinen vuosi Kunta 10 2018: 47,9 % Kunta 10 2020: 43,3 %	Välikysely 2021: 47,7 %	
2.D. Asiakasväkivallan kokemus			
Asiakasväkivallan kokemus: Henkisen väkivalta	pienempi kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 24,90 % Välikysely 2019 15 % Kunta 10 2020: 22,7 %	Välikysely 2021: 21,2 %	
Asiakasväkivallan kokemus: Fyysinen väkivalta tai sen uhka	pienempi kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 4,2 % Välikysely 2019: 3 % Kunta10 2020: 3 %	Välikysely 2021: 7,9 %	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen edistämiseksi: WPro:n riskien hallinta -osion käyttöönotto vastuualueilla ja yksiköissä.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Työ lisää hyvinvointia Kaupungin tavoite 2018–2021: 3. Perustehtävä on mielekäs ja merkityksellinen

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
3.A. Annamme selkeän suunnan ja tavoitteet			
Kokemus työn mielekkyydestä ja merkityksellisyydestä: Koen työni mielekkääksi	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 4,61 Välikysely 2019: Heikentynyt Kunta 10 2020: 4,82	Välikysely 2021: heikentynyt <i>vastauksissa 18,5 % parantunut 53 % ennallaan, 28,5 % heikentynyt</i>	
Kokemus työn mielekkyydestä ja merkityksellisyydestä: Koen tekeväni merkityksellistä työtä	Kyllä -vastauksia 75 % Kunta10 2018: 84,30 % Välikysely 2019: 80 % Kunta 10 2020: 84,90 %	Välikysely 2021: 85,4 %	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Työn mielekkyyden kokemus lähtee selkeästä tehtävänkuvasta ja selkeiden tavoitteiden määrittelystä sekä tavoitteiden toteutumisen seuraamisesta kehityskeskustelujen yhteydessä. Lähijohtajalla on tässä suhteessa tärkeä rooli.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus! Kaupungin tavoite 2018–2021: 4. Osaamisen turvaaminen muutoksessa

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
4.A. Osaamisprofiilien ajan tasalla pitäminen			
Yhteisten osaamisten osaamistaso (keskiarvo) suhteessa tehtävän osaamisvaatimukseen	suurempi tai yhtä suuri kuin tehtävän osaamisvaatimukset (SAP HR 2020) vaadittu taso 1,97 saavutettu taso 2,38	2021: vaadittu taso (ka) 2,01 saavutettu taso (ka) 2,40 <i>(osaamisen johtamisen toimintatapaa ollaan uusimassa, tämä muuttumassa eikä uudessa hlöohjelmassa mittarina)</i>	
4.B. Osaamisen johtamisen vuosikellon toteuttaminen			
Johtamisosaamisten osaamistaso (keskiarvo) suhteessa tehtävän osaamisvaatimukseen	suurempi tai yhtä suuri kuin tehtävän osaamisvaatimukset (SAP HR) vaadittu taso 2,24 saavutettu taso 2,85	2021: vaadittu taso (ka) 2,36 saavutettu (ka) 2,52 <i>(osaamisen johtamisen toimintatapaa ollaan uusimassa, tämä muuttumassa eikä uudessa hlöohjelmassa mittarina)</i>	
Henkilöstökoulutuksiin osallistuneiden määrä (prosentuaalinen osuus henkilötyövuosista laskettuna)	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Vuonna 2018: 80,8 % Vuonna 2019: 90,1 % Vuonna 2020: 91,9 %	2021: 90,3 %	

Henkilöstökoulutuksen riittävyys: Keskiarvo osallistuneiden henkilöiden koulutuspäivien määrästä per henkilö (koulutussuunnitelmaraportointi)	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi / tavoite vähintään 3 päivää per henkilö Vuonna 2018: 4,9 Vuonna 2019: 6,4 Vuonna 2020: 4,1	2021: 5 pv	
Henkilöstökoulutuksen riittävyys: Kokemus täydennyskoulutuksen riittävydestä	75 % henkilöstöstä kokee, että on riittävä Kunta 10 2018 69,30 % Välikysely 2019: 75 % Kunta 10 2020: 69,4 %	Välikysely 2021: 72,2 %	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: -

Henkilöstöohjelman painopistealue: Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus!
Kaupungin tavoite 2018–2021: 5. Toimintakyvyn ja tavoitteellisuuden säilyttäminen muutoksessa

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
5.A. Muutoksen kokeminen työssä			
Muutosten merkitysten kokeminen omassa työssään: Muutosten laatu, Kunta10	suurempi kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 33,80 % Kunta10 2020: 40,9 %	2021 ei toteutettu Kunta10 -kyselyä	
Muutosten merkitysten kokeminen omassa työssään: Muutoksen kokeminen, Välikysely	suurempi kuin edellinen vuosi Välikysely 2019: 45 % Kunta 10 2020: 40,9 %	Välikysely 2021: 43,7 % kokee muutokset työssä myönteisiksi	
5.B. Työyhteisön tavoitteiden ymmärtäminen ja niiden saavutettavuus			
Kokemus työyhteisön tavoitteellisuudesta: Työyhteisötaidot: tavoitteellisuus, Kunta10	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 3,57 Kunta10 2020: 3,73	2021 ei toteutettu kunta10 -kyselyä	
Kokemus työyhteisön tavoitteellisuudesta: Työyhteisön tavoitteellisuus, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Välikysely 2019: Heikentynyt lievästi	Välikysely 2021: Pysynyt samalla tasolla vastauksissa 13,9 % parantunut 70,2 % ennallaan, 15,9 % heikentynyt	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Työyhteisön tavoitteiden läpikäynti työpaikkakouksissa ja kehityskeskusteluissa.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus!
Kaupungin tavoite 2018–2021: 6. Uudistamiskyky

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
6.A. Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa			
Kokemus työyhteisön kehittämiskyvystä Työyhteisötaidot: Kehittäminen, Kunta10	suurempi kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 3,05 Kunta10 2020: 3,18	2021 ei toteutettu Kunta10 -kyselyä	
Kokemus työyhteisön kehittämiskyvystä Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa, Välikysely	suurempi kuin edellinen vuosi Välikysely 2019: Pysynyt samalla tasolla	Välikysely 2021: Pysynyt samalla tasolla vastauksissa 21,8 % parantunut 58,3 % ennallaan, 19,9 % heikentynyt	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: -

Henkilöstöohjelman painopistealue: Parempi johtaminen
Kaupungin tavoite 2018–2021: 7. Päätöksenteko ja johtaminen koetaan oikeudenmukaiseksi

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
7.A. Tavoitteiden selkeys ja avoimuus päätöksenteon perusteissa			
Kokemus kohtelun oikeudenmukaisuudesta, Kunta10, välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 3,81 Välikysely 2019: Heikentynyt Kunta10 2020: 3,88	Välikysely 2021: Heikentynyt vastauksissa 6,6 % parantunut 70,9 % ennallaan, 22,5 % heikentynyt	
Kokemus päätöksenteon oikeudenmukaisuudesta, Kunta10, välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 2,88 Välikysely 2019: Heikentynyt Kunta10 2020: 3,05	Välikysely 2021: Heikentynyt vastauksissa 2,7 % parantunut 64,2 % ennallaan, 33,1 % heikentynyt	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Päätösten parempi perusteleminen ja sisällön avaaminen henkilökunnalle.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Parempi johtaminen

Kaupungin tavoite 2018–2021: 8. Laadukas esimiestyö

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
8.A. Esimiehelle riittävä tuki tavoitteiden saavuttamisessa			
Tuki esimiestyölle riittävää, Esimiesbarometri	Tuki riittävä on suurempi kuin 75 % 2018: 67 % 2019: 81 % 2020: 74 % (19 lähijohtajaa vastaan)	2021: 73 % (15 lähijohtajaa vastannut)	
Esimieheltä saatava tuki: Esimiestuki, Kunta10	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 3,46 Kunta10 2020: 3,67	2021 ei toteutettu Kunta10 -kyselyä	
Esimieheltä saatava tuki: Esimiehen tuki ja rohkaisu, Välikysely	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Välikysely 2019: Pysynyt samalla tasolla	Välikysely 2021: Pysynyt samalla tasolla vastauksissa 17,9 % parantunut 62,9 % ennallaan, 19,2 % heikentynyt	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Yhteiset henkilöstöpalvelut ovat tehneet lähijohtaja- ja perehdyttämiskoulutuksia, jotka ovat saatavilla kaupungin web-koulutuksina

Henkilöstöohjelman painopistealue: Parempi johtaminen

Kaupungin tavoite 2018–2021: 9. Yhteistoiminta ja osallistaminen

Keinot	Tavoiteluku	Toteutuma 31.12.2021	
9.A. Yhteistoiminta toimialoilla kunnossa			
Yhteistoiminnan vaatimusten tunteminen, Esimiesbarometri	Kyllä-vastanneiden osuus on enemmän kuin 75 % 2018: 94 % 2019: 81 % 2020: 58 % (19 lähijohtajaa vastaan)	2021: 53 % (15 lähijohtajaa vastannut)	
9.B. Työpaikan tiedonkulun varmistaminen			
Työpaikan palaverikäytännöt takaavat riittävän tiedonkulun ja keskusteluyhteyden, Esimiesbarometri	Kyllä –vastanneiden osuus suurempi kuin 75 % 2018: 72 % 2019: 81 % 2020: 63 % (19 lähijohtajaa vastaan)	2021: 53 % (15 lähijohtajaa vastannut)	
9.C. Strategisesti ohjatut -kehityskeskustelut			

Kehityskeskustelujen käyminen ja hyödyllisyys: kehityskeskustelujen käymisprosentti	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 59,2 % Välikysely 2019: 62 % Kunta10 2020: 62,1 %	Välikysely 2021: 53,6 %	
Kehityskeskustelujen käyminen ja hyödyllisyys: Yksilökehityskeskustelujen hyödyllisyys	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 2018: 32,10 % Välikysely 2019: Parantunut Kunta10 2020: 48,3 %	Välikysely 2021: 43,2 % piti hyödyllisenä	

Palvelukokonaisuuden toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Viestinnän keinojen kehittäminen tiedonkulun hallinnassa. Panostaminen entistä enemmän työpaikkakokouksiin. Konhan yhteiset henkilöstöpalvelut kehittää lähijohtajakoulutuksia ja perehdyttämistä sekä yhteistoimintaprosessia ja YT-menettelytapaohjetta. Uuden Sap SF:n tavoite- ja kehityskeskustelun käyttöönotto vastuualuilla ja yksiköissä

Käyttötalouden ja investointien määrärahat ja tuloerät (kaupunginvaltuusto)

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus, €

	Talousarvio 2021	Talousarvio 2021 muutokset	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteuma 2021	Poikkeama
Käyttötalousosa					
Toimintatuotot	72 493 577	-130 000	72 363 577	74 230 022	1 866 445
Valmistus omaan käyttöön	1 610 070		1 610 070	1 178 227	-431 843
Toimintakulut	-106 949 062	-1 089 572	-108 038 634	-104 264 876	3 773 758
Toimintakate	-32 845 415	-1 219 572	-34 064 987	-28 856 627	5 208 360
Investointiosa					
Investointimenot	-1 020 000		-1 020 000	-745 846	274 154
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	175 550		175 550	81 686	-93 864
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Investointien rahavirta	-844 450		-844 450	-664 160	180 290

Kaupunkiympäristölautakunta, €

	Talousarvio 2021	Talousarvio 2021 muutokset	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteuma 2021	Poikkeama
Käyttötalousosa					
Toimintatuotot	37 504 000	-130 000	37 374 000	40 370 454	2 996 454
Valmistus omaan käyttöön	1 610 070		1 610 070	1 178 227	-431 843
Toimintakulut	-50 671 226	-991 661	-51 662 888	-50 393 394	1 269 494
Toimintakate	-11 557 156	-1 121 661	-12 678 817	-8 844 713	3 834 105

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

	Talousarvio 2021	Talousarvio 2021 muutokset	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteuma 2021	Poikkeama
Investointiosa					
Investointimenot	-520 000		-520 000	-47 100	472 900
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Investointien rahavirta	-520 000		-520 000	-47 100	472 900

Rakennus- ja lupalautakunta, €

	Talousarvio 2021	Talousarvio 2021 muutokset	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteuma 2021	Poikkeama
Käyttötalousosa					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyt- töön					
Toimintakulut	-100 000	-1 459	-101 459	-94 556	6 903
Toimintakate	- 100 000	-1 459	-101 459	-94 556	6 903
Investointiosa					
Investointimenot					
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Investointien rahavirta					

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, €

	Talousarvio 2021	Talousarvio 2021 muutokset	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteuma 2021	Poikkeama
Käyttötalousosa					
Toimintatuotot	34 606 406	0	34 606 406	33 609 897	-996 509
Valmistus omaan käyt- töön					
Toimintakulut	-55 794 665	-92 177	-55 886 841	-53 515 303	2 371 538
Toimintakate	-21 188 259	-92 177	-21 280 436	-19 905 406	1 375 030
Investointiosa					
Investointimenot	-500 000		-500 000	-698 746	-198 746
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	175 550		175 550	81 686	-93 864

Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Investointien rahavirta	-324 450		-324 450	-617 060	-292 610

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta, €

	Talousarvio 2021	Talousarvio 2021 muutokset	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteuma 2021	Poikkeama
Käyttötalousosa					
Toimintatuotot	393 171	0	383 171	249 671	-133 500
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-383 171	-4 275	-387 446	-261 623	125 823
Toimintakate	0	-4 275	- 4 275	-11 952	-7 677
Investointiosa					
Investointimenot					
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Investointien rahavirta					

Myyntitulot (kaupunginhallitus)

Kaupunginhallituksen palvelutilaus*	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)
Maanmyyntitulot (sis. kiinteistöt)	19 413 630	22 750 998	32 700 000	33 517 595	+2,5
josta myyntivoiton osuus	18 991 602	22 176 711	28 200 000	32 025 689	+13,6
Maankäyttösopimuskorvaukset	1 721 901	9 514 911	6 000 000	26 639 102	+344,0

Selitys poikkeamalle:

Markkinatilanne on johtanut alueiden paljon ennakoitua nopeampaan rakentumiseen, minkä johdosta maankäyttösopimuskorvauksia on lauennut maksuun ennakoitua nopeammassa tahdissa. Rahoitusmarkkinoiden korkotilanne on myös motivoinut sopimuskumppaneita maksamaan sopimuskorvaukset etupainotteisesti.

* Talousarviomäärärahan kohdentaminen kaupunkiympäristölle kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan kustannuspaikalta/tulosyksiköltä 51000 KH/maaomaisuus (1.1.-31.5.2021) ja 1602 KH/Maaomaisuus (1.6.-31.12.2021)

Kustannuspaikoille kohdistuvat maiden kunnostuskustannukset, jotka aiheutuvat tonttien ja yleisten alueiden puhdistamiseen varautumisesta

Kaupunginhallituksen palvelutilaus*	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)
PIMA (myytävät, vuokrattavat tontit)	2 478 215	1 789 947	1 600 000	3 380 297	+211,3
PIMA (yleiset alueet)*	1 150 000	3 373 392	6 300 000	4 046 319	-34,8

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Kaupunginhallituksen palvelutilaus*	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)
Yhteensä	3 628 215	5 163 339	7 900 000	7 426 616	-6,0
Selitys poikkeamalle: Alueiden ennakoitua nopeampi rakentuminen on johtanut myös luovutettujen tonttien PIMA-kustannusten nopeamman realisoitumiseen					

*pakollinen varaus vuonna 2021 (toteutus vuosina 2021-2025)

Kaupunkiympäristön investointiohjelma (kaupunginhallitus)

* Talousarviomäärärahan kohdentaminen kaupunkiympäristölle kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan kustannuspaikalta/tulosyksiköltä 51002 KH/maaomaisuus (1.1.-31.5.2021) ja 1604 KH/Infraomaisuus (1.6.-31.12.2021).

Investointiprojektit ovat tarkemmin operatiivisessa sopimuksessa.

KH palvelutilaus*	Kustannusarvio muutoksin € poikkeama (%)		Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)
Strategiset kärkihankkeet**	214 682 950	-46,5	12 458 839	13 719 441	24 649 994	18 982 262	-23,0
Kiinteistökehitys	183 361 815	-37,5	2 160 060	7 163 748	14 510 499	9 204 693	-36,6
Toimintoja tukevat	36 533 000	-17,8	184 259	207 085	1 150 000	484 932	-57,8
Korjausvelkaa alentavat	54 250 750	-48,5	11 077 857	11 445 245	14 555 211	11 277 497	-22,5
Liikenteen toimivuutta & turvallisuutta parantavat	10 468 107	-65,5	3 025 415	1 669 721	2 680 107	1 122 533	-58,1
Asukasviihtyisyyttä parantavat	11 027 385	-29,8	1 383 381	1 950 619	3 070 000	1 382 326	-55,0
Suunnitteluvaraus (Aikaistettu toteutussuunnittelu)	3 865 000	-92,2	18 951	222 533	500 000	444 538	-11,1
Yhteensä	514 189 007	-41,8	30 308 763	36 378 391	61 115 810	42 898 781	-29,8

Selitys poikkeamille:

- **Toimintoja tukevat:** Lauttarannan läjitysalueen rakentamisedellytykset eivät vielä täyttyneet ja rakentamisen aloittaminen siirtyy vuodelle 2022. Karhulan maankaatopaikan maisemoinnin edellyttämää toimenpidelupaa ei ole vielä saatu.
- **Korjausvelkaa alentavat:** Sorapintaisten katujen peruskorjaus/päällystyskohteet jäivät valtaosin toteuttamatta katusuunnitelmista tehtyjen valitusten vuoksi. Puistojen ja leikkipaikkojen peruskorjausten suunnittelu on viivästynyt resurssipulan vuoksi.
- **Liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta parantavat:** Vaunukadun ja -aukion rakentaminen on siirtynyt Ratapiha- hankkeen autolastauspaikan siirron vuoksi. Riitasuonaukion rakentamisen painopiste siirtyy vuodelle 2022.
- **Asukasviihtyisyyttä parantavat:** Asukasbudjetin (OBU) kohteiden toteutuksia siirtynyt vuodelle 2022. Kaava-alueiden viimeistelytarve on osoittautunut odotettua vähäisemmäksi. Liikuntalautakunnan kohteita on siirtynyt suunnitelmien viivästymisen vuoksi vuodelle 2022.

Strategisten kärkihankkeiden ja kiinteistökehityshankkeiden selitykset seuraavissa taulukoissa:

Strategiset kärkihankkeet (kaupunginhallitusta sitovat)	Kustannusarvio muutoksin € poikkeama (%)		Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)
Keskustan kehittäminen - kärkihanke**	153 882 950	-28,6	6 424 871	13 719 441	24 249 994	18 974 573	-21,8

Turun Tiedepuisto -kärki-hanke	60 800 000	-91,8	2 059 274	-	400 000	7 690	-98,1
Smart & Wise -kärki-hanke	-		-	-	-	-	-
Projektoimattomat	-		-	-	-	-	-
Yhteensä	214 682 950	-46,5	8 484 145	13 719 441	24 649 994	18 982 263	-23,0

Selitys poikkeamalle:

Hankkeiden toteumaennuste on suunniteltua rahankäyttöä pienempi, sillä kaikki hankkeet eivät käynnisty tai etene arvioidussa aikataulussa.

- **Keskustan kehittäminen:** Aurajoen rantaväylän väli: Agricolankatu-Tehtaankatu, Aurajoen rantamuri, Mannilalaiturin kohdalla sekä Itäisen rantakadun suunnittelu on vielä käynnissä ja rakentamisen aloittaminen siirtyy vuodelle 2022. Osa Logomon sillan loppukustannuksista kohdentuu vasta vuodelle 2022. Turun ratapihat ja kaksoisraide -hankkeen kustannukset alkavat kertymään valtaosin vasta vuonna 2022.
- **Turun tiedepuisto:** Voimakadun kavasuunnittelu on viivästynyt, eikä rakentaminen ole käynnistynyt.

Kiinteistökehitys (kaupungin-hallitusta sitovat)	Kustannusarvio muutoksin € poikkeama (%)		Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)
Linnakaupunki	35 987 000	-13,3	2 973 842	1 247 717	7 148 000	5 867 919	-17,9
Skanssi	13 670 000	-1,2	568 316	72 108	420 000	8 994	-97,9
Muut kiinteistökehityskohteet (muut tuloa tuottavat vuonna 2019)	133 704 815	-47,7	2 059 735	5 843 923	6 942 499	3 327 780	-52,1
Yhteensä	183 361 815	-37,5	5 601 893	7 163 748	14 510 499	9 204 693	-36,6

Selitys poikkeamalle:

- **Linnakaupunki:** Herttuankulman rakentaminen painottuu hieman suunniteltua enemmän vuodelle 2022.
- **Skanssi:** Itä-Skanssin asemakaavan viivästymisen aiheuttaa investointihankkeiden käynnistymisen ja rahankäytön siirtymisen vuodelle 2023. Skanssin keskuspuiston eteneminen on riippuvainen Itä-Skanssin asemakaavasta.
- **Muut kiinteistökehityskohteet:** Vaunukadun (VR Konepaja/ Fabriikki) rakentamisen painopiste siirtyy vuodelle 2022, Pihlajaniemen suunnittelu aloitettu 2021, Topinojan kiertotalouspuiston ensimmäisen vaiheen painopiste siirtyy vuodelle 2022. Michailowin portaiden (Kakola) rakentaminen siirtyy vuodelle 2022.

Tilapalvelujen investointiohjelma (kaupunginhallitus)**KH Palvelutilaus*: sitovat tilahankkeet (kh)**

* Talousarviomäärärahan kohdentaminen kaupunkiympäristölle kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan kustannuspaikalta/tulosyksiköltä 51001 KH/tilaomaisuus (1.1.-31.5.2021) ja 1603 KH/tilaomaisuus (1.6.-31.12.2021).

Investointiprojektit ovat tarkemmin operatiivisessa sopimuksessa.

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Hankkeen nimi	Kustannusarvio muutoksin* € poikkeama (%)		Vaihe 31.12.2021	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.21	Poikkeama (%)	Valmistumisvuosi
Tommilankadun päiväkodin uudisrakentaminen	6 032 000	-18,4	Kohde valmistunut 12/2021	3 876 813	3 826 239,01	-1,3	2021
Kallelankadun päiväkodin peruskorjauksen loppuosa	2 500 000	-	Toteutus osissa, valmistuu 2022 aikana	528 173	500 493,73	-5,2	2022
Kaskenkadun päiväkodin peruskorjaus ja laajennus	5 195 773	-4,0	Tarveselvitys hyväksytty	-	-	-	2025
Suikkilan koulu ja Talinkorventien päiväkoti	17 398 000	-	Toteutus käynnistymässä	100 000	27 273,00	-72,7	2024
Sirkkalan koulu, Kärnhuset korvaava uudisrakentaminen	18 598 000	-	Toteutus käynnissä	1 346 323	1 288 518,04	-4,3	2023
Pääskylvuoren koulu, uudisrakentaminen ja peruskorjaus	12 410 781	-0,1	Toteutus käynnissä	1 900 000	1 898 582,15	-0,1	2023
Hannunniitun koulutilojen tekniset ja toiminnalliset muutostyöt	2 200 000	-	Toteutus osissa, valmistuu 2022	712 938	12 562,75	-98,2	2022
Karhunaukion yhtenäiskoulu (päivitetään, kun ksh päätää ts:n, hankkeen nimi päivitetty)	14 726 000	-	Tarveselvityksen päivitys käynnissä.	150 000	-	-100,0	2024
Wäinö Aaltosen koulu, Ylikylän korvaava rakennus	4 745 890	-1,2	Toteutus käynnistymässä	300 000	16 755,80	-94,4	2024
Lyseon koulutalon peruskorjaus tai korvaava hanke	18 000 000	-	Ei hyväksyttyä tarveselvitystä	150 000	-	-100,0	2025
Luolavuoren koulutalon peruskorjaus tai korvaava hanke	18 000 000	-	Ei hyväksyttyä tarveselvitystä	150 000	-	-100,0	2025
Nummen koulutalo, tekninen peruskorjaus	13 771 000	-	Toteutus käynnistymässä	150 000	3 632,00	-97,6	2024
Raunistulan koulu, tekninen peruskorjaus	4 438 000	-9,9	Toteutus käynnistymässä	150 000	16 270,50	-89,2	2023
Musiikkitalon uudisrakentaminen (hankkeen nimi päivitetty)	71 000 000	-19,0	Allianssihanke käynnissä	200 000	100 771,49	-49,6	2025
Byråbo / kaupungintalon pihapiiri	20 000 000	-	Hankesuunnittelu käynnissä	-	-	-	2026

Hankkeen nimi	Kustannusarvio muutoksin* € poikkeama (%)		Vaihe 31.12.2021	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.21	Poikkeama (%)	Valmistumis- vuosi
Kaupungintalon korttelin perustukset	8 000 000	-	Hankesuunnittelu käynnissä	-	-	-	2024
Kärsämäen sivupaloaseman peruskorjaus	1 284 550	-	Toteutus käynnistymässä	300 000	70 186,41	-76,6	2022
Viinamäen päiväkodin uudisrakentaminen	6 753 000	-18,6	Kohde valmis	70 000	33 881,06	-51,6	2020
Paavo Nurmen Stadion, pääkats vesik korj	2 567 000	-	Toteutus käynnistymässä	0	49 198,95	100,0	2023
Kh Palvelutilaus yhteensä	247 619 994	-6,7		18 984 247	7 844 364,89	-22,2	

Selitys poikkeamalle:

Hankkeiden toteumaennuste on suunniteltua rahankäyttöä pienempi, sillä kaikki hankkeet eivät käynnisty tai etene arvioidussa aikataulussa. Suikkilan koulu ja Tallinkorventien pk: kehitysvaihe käynnissä, Hannunniitun koulu: suunnittelu käynnissä, Karhunaukion yhtenäiskoulu (ent. Lausteen koulu): kohteen sijainti muuttunut, ts-päivitys menossa, WA Ylikylän koulu: suunnittelu käynnistynyt, Lyseon koulu: odottaa tarveselvityksen valmistumista, Luolavuoren koulu: odottaa tarveselvityksen valmistumista, Nummen koulutalo: suunnitteluhankinta käynnistymässä, Raunistulan koulu: suunnittelu käynnissä, Musiikkitalo (ent. konserttitalo): hankkeen päätöksenteko viivästyi + musiikkitalon uudisrakennuksen kustannusarvio päivitetty 8.6.2020 § 249 tarveselvityksen arviosta 57,5 M€:sta nykyiseen 71 M€, Kärsämäen sivupaloasema: toteutus viivästynyt, Viinamäen päiväkotito: viimeinen maksuerä ensi vuoteen, Paavo Nurmen Stadionin katto: uutena hankkeena listalle (siirretty pienet investoinnit listalta).

*Kustannusarviot eivät sisällä hankkeisiin liittyviä purku- tai pilaantuneiden maiden vaihtoon liittyviä kustannuksia

Muut hankkeet	Kustannusarvio muutoksin* € Poikkeama (%)		Vaihe	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)	Valmistumis- vuosi
Pienet hankkeet <1 M€**	19 280 000	-7,4		9 000 000	5 806 880,44	-35,5	
Energiatohokkuusinvestoinnit	1 203 900	-100,0		301 000	199 083,01	-33,9	
Kh Palvelutilaus yhteensä*	20 483 900	-12,9		9 301 000	6 107 880,44	-34,3	

Selitys poikkeamalle:

Energiatohokkuuskilpailutuksen valmistelu käynnistetty uudelleen, rahankäyttö kohdistuu vuodelle 2022. Pienet investoinnit hankkeita ei saatu käynnistettyä mm. hanketiedot ja suunnitelmat puuttuivat tai ne saatiin valmiiksi liian myöhään kesän aikana toteutettavien hankkeiden osalta, lisäksi investointien toteuttamisessa oli resurssipulaa.

** (Kv 15.6.2020 § 95) aikaistettu toteutussuunnittelu 0,5 milj.€

*Kustannusarviot eivät sisällä hankkeisiin liittyviä purku- tai pilaantuneiden maiden vaihtoon liittyviä kustannuksia

Muut investoinnit

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus

Muut investoinnit (ohjelmistot ym.)	90 385	157 634	494 000	26 100	-94,7
Joukkoliikenne (maksu- ja informaatiojärjestelmä)	500 000	424 343	500 000	698 746	+139,7
Pysäköintimittareiden uusiminen	0	533 165	26 000	21 000	-19,2
Autojen hankinta			0	0	
Yhteensä	590 385	1 115 142	1 020 000	745 846	-26,9
Selitys poikkeamalle: Turun kaupunkiseudun joukkoliikenteen rahoitusosuus maksu- ja informaatiojärjestelmälle.					

Muut investoinnit (kaupunginhallitus)

Kaupunginhallitus palvelutilaus*	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021	Poikkeama (%)
Kiinteän omaisuuden hankinnat	7 310 801	5 485 975	32 195 192	32 172 372	-0,1

* Talousarviomäärärahan kohdentaminen kaupunkiympäristölle kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan kustannuspaikalta/tulosityksiköltä 51000 KH/maaomaisuus (1.1.-31.5.2021) ja 1602 KH/maaomaisuus (1.6.-31.12.2021).

Työvoiman käyttö (kaupunginhallitus)

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Kaupunkiympäristö, yhteiset			
- Henkilötyövuodet (htv)	314,7	327	320,3
- Henkilötyövuodet, ulkoinen rahoitus (htv)	18	17	17
- Palkat ja palkkiot, yhteensä (1.000 eur)	14 941	15 870	15 587
- Palkat ja palkkiot, ulkoinen rahoitus (1.000 eur)	763	755	735
Kaupunkiympäristölautakunta			
- Henkilötyövuodet (htv)	285,9	302	295,3
- Henkilötyövuodet, ulkoinen rahoitus (htv)	6	6	5,5
- Palkat ja palkkiot, yhteensä (1.000 eur)	13 571	14 614	14 323
- Palkat ja palkkiot, ulkoinen rahoitus (1.000 eur)	251	255	232
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta			
- Henkilötyövuodet (htv)	25	21	21
- Henkilötyövuodet, ulkoinen rahoitus (htv)	8	7	7,5
- Palkat ja palkkiot, yhteensä (1.000 eur)	1 093	971	977
- Palkat ja palkkiot, ulkoinen rahoitus (1.000 eur)	309	300	302
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta			
- Henkilötyövuodet (htv)	4	4	4
- Henkilötyövuodet, ulkoinen rahoitus (htv)	4	4	4
- Palkat ja palkkiot, yhteensä (1.000 eur)	203	203	201
- Palkat ja palkkiot, ulkoinen rahoitus (1.000 eur)	203	203	201

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
<p>Lisätietoja: Kaupunkiympäristölautakunnan alaisuudessa palvelukokonaisuuden henkilötyövuodet lukuun ottamatta joukkoliikennettä (palkkakustannuksineen Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalla) ja L-S jätehuoltolautakuntaa. Rakennus- ja lupalautakunnan palkat ja palkkiot sisältyvät kaupunkiympäristön lukuun. Fölin palvelutoimiston siirto kaupungin yhteiseen asiakaspalveluun 1.9.2020 alkaen, htv 25->21 v.2020 Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuuden henkilötyövuosista ulkoisella rahoituksella noin 17 htv (n. 5 %).</p> <p>Ulkoisen rahoitus: Hankerahoituksella n. 1,5 htv (+ kaupunkiliikkumisen ratkaisut v. 2022 n. 7hvt) Luvat ja valvonta: - Kunnat ja teollisuus maksavat 70 % ilmanlaadun tarkkailusta (2,1 htv). - Lounais-Suomen Jätehuolto Oy maksaa jätehuoltoviranomaisen tehtävistä 3,7 htv (100 %). - Jätehuoltolautakunnan kokouspalkkiot laskutetaan Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:ltä. - Valtio maksaa valvontaeläinlääkärin palkkakustannukset (100 %, 1 htv). - Sopimuskunnat maksavat 20-50 % eläinhoitolan palkkakustannuksista (1,1-1,2 htv). Seudullinen joukkoliikenne: - Muut Föli-kunnat maksavat yhteensä n. 7,5 htv</p>			

Tilojen ja alueiden käyttö (kaupunginhallitus)

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus yhteensä

Käytössä olevat tilat ja alueet	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteutunut 31.12.2021
Tilat yhteensä (m ²)	19 368 (muu Kyto) 282 (Joukkoliikenne)	19 203 (muu Kyto) 162 (Joukkoliikenne)	19 564 (muu Kyto) 162 (Joukkoliikenne)	19 814 (muu KYPA) 162 (Joukkoliikenne)
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	19 368 (muu Kyto) 282 (Joukkoliikenne)	19 203 (muu Kyto) 162 (Joukkoliikenne)	19 564 (muu Kyto) 162 (Joukkoliikenne)	19 814 (muu KYPA) 162 (Joukkoliikenne)
Muut tilat (m)				
Alueet yhteensä (ha)	13,1	13,1	13,1	13,1
<p>Lisätietoja: Uutena tilana linja-autoaseman odotustila +250 m² (aloitus syyskuu 2021). Alueissa ovat mukana Saramäen ja Itäharjun varastoalueet sekä Röntämäen, Ovakon ja Lauttarannan lumensijoitusalueet.</p>				